

# MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 3-7. Telefon:159-490

mti b e l f ö l d i h i r e k  
1973. február 2.

bb.1. felhasználható : 9.00 órától  
-----

a szocialista közgondolkodás és magatartás helyzetéről,  
fejlesztésének feladatairól tárgyalt a budapesti pártvégre-  
hajtó bizottság

t gy/mm/p zs La

1973. február 2.

fontos témát tűzött napirendre pénteki ülésén a budapesti pártbizottság végrehajtó bizottsága: hogyan alakult a fővárosban az elmúlt esztendőben a szocialista közgondolkodás és magatartás helyzete, s melyek ezzel kapcsolatban a főbb feladatok?

tavaly fővárosszerte taggyűléseken és a pártoktatás keretében is megvitatták a szocialista közgondolkodás és magatartás lényeges kérdéseit, a gazdasági, politikai és társadalmi helyzet-  
tel összhangban. a téma iránti érdeklődésre jellemző, hogy a meg-  
beszéléseken körülbelül 300 ezren vettek részt. az eszmecserék lég-  
körét, az élénk érdeklődést jellemzi, hogy a különböző fórumokon  
mintegy 60 ezren fejtették ki véleményüket, mondták el javastata-  
ikat.

a párt-végrehajtó bizottság megállapította, hogy a szoci-  
alista közgondolkodás és magatartás erősítéséért a párton belül  
és a közéletben is egészséges pezsgés indult meg. szóba kerültek  
olyan fontos kérdések is, mint például az üzemi demokrácia fej-  
lesztése, a követelmények egységes értelmezése. pozitív tapasztalat,  
hogy a fővárosban a kommunisták, a dolgozók széles körében  
mindennapi életünkről, társadalmi valóságunkról, közgondolko-  
dásunk állapotáról mind realisabb szemlélet alakul ki. erősödik  
annak tudata, hogy társadalmunk fejlődése kiegyensúlyozott,  
belpolitikai helyzete megfelelően alakul. az eredményekről és a hi-  
bákról mindinkább az előremutatás hangnemében esik szó. megál-  
litották továbbá, hogy pártunk x. kongresszusa óta társadal-  
munk közgondolkodásában és magatartásában erősödtek a szocialista  
rendenciák. /folyt köv./

-1-

NA

bb.1. a szocialista .....1.folyt /p

budapesten is jellemző a marxista eszmék befolyásának növekedése, a szocialista célokkal való egyetértés erősödése, sokhelyütt azonban hatnak még a polgári, kispolgári nézetek, találkozni individualizmussal, önzéssel és más káros nézetekkel is. biztató eredmény viszont, hogy megélték a közgondolkodás szerteágazó kérdéseinek elméletileg megalapozott vizsgálata. budapesten a kerületek többségében kialakult az e kérdésekkel foglalkozók köre, s elmélyülten tanulmányozzák a közgondolkodás napi és elméleti kérdéseit. sikerült megértetni tehát, hogy az előrehaladás nem pusztán propaganda tevékenység, hanem rendkívül összetett munkát igényel.

örvendetes, hogy a feladatok világos megfogalmazásával egy időben fokozódik a tenniakarás. a taggyűléseken például több helyen kommunista szobrok szervezését határozták el. mindinkább erősödik a felismerés, hogy a termelőmunka és a közgondolkodás fejlődése szoros összefügg. sok bírálat ért például helyi gazdasági és társadalmi vezetőket, hogy nem megfelelően tájékoztatják dolgozóikat a vállalat helyzetéről, eredményeiről és gondjairól. pedig „együtt dolgozni”, lelkesen és eredményesen csak akkor tud a kollektíva, ha ismeri a konkrét feladatokat, célokat.

a budapesti pártvégrehajtó bizottság külön hangsúllyal hívta fel a figyelmet arra, hogy törekedni kell a jogok és kötelességek egységének helyes értelmezésére. senki ne úgy értelmezze a szocialista demokrácia fejlesztését, hogy „miközben szélesednek jogai, kötelességei „mellékessé”, válnak, azaz munkáját hanyagul végezheti. a végrehajtó bizottság fontos feladatként jelölte meg, hogy a fővárosi pártszervezetek még ez év első felében tűzzék napirendre pártnapokon, csoportos megbeszéléseken a szocialista közgondolkodás és magatartás fejlesztésének további feladatait. felhívták a figyelmet arra is; a helyi gazdasági vezetők, a tömegszervezetek és mozgalmak az eddiginél nagyobb körültekintéssel szervezzék a dolgozók munkáját és társadalmi tevékenységét. teremtsenek olyan légkört, amelyben a szocialista módon végzett munkának nagyobb anyagi és erkölcsi elismerés jár./mt1/

--  
-2-

KA

bb.3. aluljáró a nyugati pályaudvar csarnoka alatt - tovább korszerűsítik a fővárosi személy-pályaudvarokat

1 sz/fk/p 1e la

1973. február 1.

mintegy 20 millió forintot fordít idén a MÁV a fővárosi személypályaudvarok korszerűsítésére. a MÁV budapesti igazgatóságán ennek részleteiről tájékoztatták az MTI munkatársát.

a legtöbb átalakítás a keleti pályaudvaron lesz. a növekvő nemzetközi forgalom igényeinek kielégítésére kibővítik az idegenforgalmi irodákat, közelebb hozzák az utastérhez a nemzetközi információs központot. május elsejére átadják a pályaudvar szeszitalmentes utasellátó bisztróját, a jelenlegi kultúrvaróterem helyén. a régi söntést viszont váróteremmé alakítják át, s így egymás mellett egy dohányzó és egy nem dohányzó helyiség áll majd a várakozó utasok rendelkezésére. a pályaudvar nagy csarnokának teteje már legalább száz éves, üvegborítása elavult, beázik. ebben az évben kijavítják a tetőszerkezetet és új erősebb fényű csarnoktérvilágítást vezetnek be.

a nyugati pályaudvaron legkésőbb márciusban megnyitják az új nemzetközi menetjegy-pénztárt, s előtérben korszerű várótermet rendeznek be. a pályaudvar váci uti oldalán parkot létesítenek, mivel ezen a részen technikai okok miatt nem lehet várótermet kialakítani. kevesen tudják, hogy a nyugati pályaudvar csarnokának indulási és érkezési oldala között a vágányok alatt alagút vezet. ezt még husz évvel ezelőtt csomagszállításra használták, később azonban veszélyessé vált, s ezért lezárták. ebben az évben felújítják, s az utasok és várakozók részére aluljáróvá alakítják át. így nem kell majd megkerülni a csarnokot, gyorsabbá válik a peronok közötti közlekedés.

remélhető, hogy a korszerűsített pályaudvarok tisztábbak is lesznek: a MÁV a közelmúltban vásárolt egy nagyteljesítményű önjáró sepregetőgépet, amely a tervek szerint hamarosan felváltva tisztítja a keleti- és a nyugati pályaudvarok peronjait, utasterait.

a budapestiek napról-napra láthatják, hogyan épül a déli pályaudvar. a nyári menetrend életbelépésekor, -a nagyforgalmu balatoni szezon kezdetére- meghagyva a korábbi pénztárakat is az aluljáró rendszerben 22 új pénztárt nyitnak, s így a metróval érkezők gyorsabban, kényelmesebben válthatják meg menetjegyeiket. ehhez az is hozzájárul, hogy üzembeállítanak tíz olasz gyártmányu jegynyomógépet. a gép az üres kartonokra rányomja: hova kéri az utas menetjegyét, a kilométertávolságot és a menetjegy árát. a déli pályaudvar hatalmas „üvegkalitkáját”, - a MÁV és a kivitelezők ígérete szerint - még ebben az évben birtokába veheti az utazóközönség./mt1/

--  
-3-

NA

bb.2. új társas üdülőtelep balatonfüreden

vid /ká/p hgy

1973. február 2.

balatonfüreden, a baricska csárda közelében, új társas üdülőtelep épült. az ott beruházásával 16 modern, többszintes épületben 176 nyaralórészt képeztek ki. a komfortos nyaralók többsége már gazdára talált.

a nyaralótulajdonosok társas üdülő közösséget alakítottak a közös terület és a társasépületek együttes fenntartására, gondozására. /mtl/

--

bb.4. folytatódik a Liszt-sorozat és a Bartók összkiadás - a komolyzenei kiadás híreiből

i ro /tr/p hi hgy

1973. február 2.

tovább folytatódik a magyar hanglemezzel gyártó vállalat Liszt-sorozata. ebben az évben öt lemezen jelennek meg Liszt orgonára írott művei, közöttük számos, lemezen és koncerten már ritkán hallható darabbal. a felvétel a zeneművészeti főiskola nagytermének orgonáján készült, a zeneműkiadó nemrégiben megjelent Liszt összkiadása alapján. a közreműködő három orgonaművész: Margittay Sándor, Lehotka Gábor, és Kovács Endre.

muzeális értékű felvétel jelenik meg a nagy magyar előadóművészek ,, sorozatban. a z 1959-ben elhunyt kiváló hegedűművész, Zathureczky Ede 1959-ben az amerikai Bloomingtoni egyetemen adott koncertje - melyről az ottani egyetemisták készítettek felvételt - került lemeze. a lemez műsorán Beethoven g-dúr szonátája, 8 darab Bartók-Zathureczky: gyermekeknek című ciklusából, valamint Cesar Franck a-dúr szonátája szerepel. a hegedűművész partnere Menahem Pressler, a kiváló amerikai zongoraművész.

ugyszintén felbecsülhetetlen értékűek a magyar rádió archív felvételei, amelyeken a Mozart-művek nagyszerű magyar tolmácsolója, Sándor Renée játszik. e felvételek is a ,,nagy magyar előadóművészek,, sorozatban jelennek majd meg.

/folyt köv./

-4-

MF

bb.4. folytatódik a Liszt-sorozat.....1.folyt /p

Haydn két szonátája mellett ritkán hallható Mozart-darabok kerültek lemeze.

a közeljövőben jelenik meg Verdi Requiem-je az angol emi cég felvételében. a filmharmónia kórust és zenekart Carlo Maria Giulini vezényli. a szólisták: Elisabeth Schwarzkopf, Crista Ludwig, Nicolai Gedda és Nyikolaj Gyaurov.

a mai magyar zene sorozatban befejeződtek Sári Tibor Lemezenek felvétel. nemrég fejezte be első lemezének felvételeit Lantos István, a fiatal zongoraművész generáció egyik tehetséges tagja. Falvai Sándor és a Magyar Fuvarosok tagjai a Kamarazeneirodalom két remekét, Mozart Esz-dúr zongoraötösét és Beethoven Esz-dúr zongoraötösét játszották lemeze.

újabb lemez jelent meg a Bartók összkiadásból. az 1. és 11. zongoraverseny szólal meg Kocsis Zoltánnak és a Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekarának előadásában Lenel György vezényletével. 1970-71-ben nemzetközi Bartók Béla zeneszerző versenyt rendeztek, amelyre vonósnégyesre írt művekkel lehetett pályázni. a beérkezett több, mint 70 kompozícióra első díjat nem adtak ki. második díjat Durkó Zolt, harmadik díjat Jesus Villa Rojo kapott, műveik most a Kodály-vonósnégyes tolmácsolásában lemezen is megjelentek. Johann Michael Haydn, a közismert Joseph öccse, életének legnagyobb részét a salzburgi herceg-érsek szolgálatában töltötte, mint karmester, orgonista és zeneszerző. egyházi ihletésű műveiről az idősebb és elismertebb testvér is úgy nyilatkozott mindig, hogy felülmulják az ő hasonló alkotásait. Michael Haydn halálakor a hagyatékában talált összes kézirat az Esterházy archívumba került, majd az országos széchenyi könyvtár birtokában ment át. a lemezen megszólaló vespera délutáni papi szolozsma, amely öt zsoltárból, egyhymusból és egy ugynevezett magnificatból áll, a graduale a mise változó része. a most megjelent lemezen a Győri Leánykar s a Győri Filharmónia működik közre, Szabó Miklós Liszt-díjas karnagy dirigálásával. /mtl/

--  
-5-

DA

bb 5, megszüntették a vegyipari szennyeződést fűzfő környékén

vid-ká szb hgy

1973. február 2.

a különféle vegyi anyagokat, főleg növényvédőszeret előállító fűzfői nitrokémiában hatásos intézkedéseket tettek a közeli települések és a balaton védelmére. olyan biológiai szennyvíztisztítókat helyeztek üzembe, amelynek a tisztítási határfoka átlagosan 95 százalékos. eredményesen semlegesítik a vegyi anyagokkal fertőzött szennyvizet is. a légszennyeződés megszüntetésére ugynevezett szorpciós rendszerű tisztító berendezéseket építenek a különféle üzemekben, s üzembe helyeztek egy évi 600 tonna teljesítményű hulladékégető berendezést, amely a légszennyezés veszélye nélkül működik. /mti/

..-

bb 6. tizenötezer „golyát”, várnak az egyetemek, főiskolák - megjelent az egyetemi tájékoztató

1 szb/tm szb hi hgy

1973. február 2.

tizenöt ezer „golyát”, várnak az 1973-74-es tanév nappali tagozataira a felsőoktatási intézmények, közülük 6,500-an egyetemeken, egyetemi jellegű főiskolákon lehetnek elsősök. az idén érettségiző 55,000 diákból, valamint a korábban végzettek közül 2,100-an kezdenek meg tanulmányaikat a különböző műegyetemeken. a tudományegyetemek együttvéve 2,150 elsőst fogadnak, az orvosegyetemeken 1,240, az agrár-egyetemeken 840 a felvételi keretszám. a művészeti főiskolákon 150-en, a pedagógusképző intézményekben 3,100-an, a műszaki, a mezőgazdasági és a gazdasági jellegű főiskolákon pedig összesen ötezren kezdenek meg tanulmányaikat. a „divatos”, szakokra, karokra várható túljelentkezés miatt a szakemberek már most felhívják a figyelmet, hogy például országosan mindössze 320 jogász-hallgató, a tudományegyetemek bölcsészkarainak tanár-szakain pedig mindössze 440 elsős nyernhet felvételt. ugyanakkor a tanárképző főiskolákra 1 600, a tanítóképzőbe 900, az óvónőképzőbe 580 fiatalat várnak. a különböző műszaki jellegű főiskolákon több mint 3,000 új üzemmérnököt, a gazdasági jellegű főiskolákon pedig 730 új üzemmérnököt kívánnak képezni.

mint a most megjelent felsőoktatási tájékoztató szerkesztői elmondták: nappali tagozatokra felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó éves tanulói, illetve azok az érettségizetti-képesítőzött dolgozók, akik 35. életévüket még nem töltötték be. a középiskolai végzettségű szakmunkástanulók bármelyik felsőoktatási intézménybe abban az évben jelentkezhetnek felvételre, amelyben a szakmunkás-képesítést legkésőbb augusztus 31-ig megszerzik.

/folyt.köv.-

NA

-6-

bb 6. /tizenötezer... 1. folyt./-szb

a felvételi kérelmeket az érettségi, illetve képesítő bizonyítványt kiállító középiskola igazgatójához kell benyújtani; a munkaviszonyban állók kötelesek kérelmükhöz a munkáltató írásos javaslatát is mellékelni. ha a jelentkező a középiskolát 1971-ben vagy korábban, illetve esti-levelező tagozaton végezte, közvetlenül a felsőoktatási intézmény dékánai /főigazgatói, igazgatói/ hivatalába küldje kérelmét. a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára pályázók kérelmét a középiskolák március 1-től 15-ig, a felsőoktatási intézmények pedig május 2-ig /a tanítóképző és óvónőképző intézetek március 25-ig/ fogadják el. a soros katonai szolgálatot teljesítők nappali tagozatra az illetékes parancsnokságuk engedélyével pályázhatnak. a művészeti főiskolákra történő jelentkezés feltételeit a sajtó és a rádió kellő időben ismerteti majd. esti és levelező tagozatra a jelentkezési határidő: május 15.

a felsőoktatási intézmény a jelentkezőt a szabályszerűen előterjesztett felvételi kérelem alapján - legalább nyolc nappal a kitűzött vizsga-időpont előtt - felvételi vizsgára hívja be. a felvételi vizsgákat június 26-a és július 31-e között tartják. az idén kísérleti jelleggel új módszerrel vezetnek be az érettségi és a felvételi vizsga feltételeinek jobb összehangolására. a matematika felvételi tárgyból megírt írásbeli érettségi dolgozat egyúttal az egész országban egységesen megfelel a főiskolai, egyetemi felvételi vizsga írásbeli részének is. május 12-én, országosan egy időpontban - a szakközépiskola matematika tananyagát is figyelembe vevő - egységes feladatok alapján történik az írásbeli vizsgáztatás. a feladatok kijelölését és a dolgozatok javítását a középiskolák tanárai és a felsőoktatási intézmények oktatói közösen végzik.

mindazok a pályázók, akiknek fizikából kell felvételi vizsgát tenniük, valamint a bölcsészettudományi és az állam- és jogtudományi karokra pályázók tantárgyanként központilag kitűzött egységes írásbeli feladatok alapján tesznek felvételi vizsgát. ugyancsak ilyen feladatok alapján folyik a vizsga a marx-károly közgazdaságtudományi egyetemen, a gazdasági főiskolákon, az orvostudományi egyetemeken, a tanárképző főiskolákon, valamint a felsőfokú intézetekben is. az írásbeli feladatok egy részét általában kérdéssorokat tartalmazó feladatlapok - tesztek - segítségével benyújtják le.

/folyt.köv./

NA

-7-

bb 6. /tizenötezer... 2. folyt./-szb

a nappali tagozatra pályázóknál a felvételi vizsgán elért pontszámot a középiskolai tanulmányi eredmények alapján, a következő szabályok alapján számítják ki: a középiskolai tanulmányi eredmények alapján a pályázó legfeljebb tíz pontot kaphat. a pontszám megállapítása az érettségi vizsga átlageredményének figyelembe vételével, vagy anélkül történik. minden esetben a pályázóra kedvezőbb számítási módot alkalmaznak. a felvételi vizsga tárgyaiból, illetve az azokat helyettesítő tárgyakból a tanulmányi eredmények alapján elért pontszám kiszámítása a következőképpen történik: a középiskola első osztályában elért évvégi osztályzatot nem veszik figyelembe. ha a tantárgyat a középiskola második, harmadik és negyedik, vagy csak a harmadik és negyedik osztályában tanították: akkor a harmadik és negyedik, ha pedig csak a második és negyedik osztályban tanították, akkor a második és negyedik osztály évvégi osztályzatának az átlaga vehető figyelembe. ha a pályázó a felvételi vizsga évét közvetlenül megelőző esztendőben, vagy már régebben, illetve esti vagy levelező tagozaton érettségizett /képesítődött/, a számára kedvezőbb módon - vagy a nappali tagozat, vagy az esti-levelező tagozat - pontozási módszerét kell alkalmazni. ezek a jelentkezők a tantárgyakból az írásbeli felvételi vizsgát a felsőoktatási intézményekben teszik le.

a felvételi bizottság a jelentkezőket írásban értesíti határozatról. az elutasítottakkal közli a felvételi vizsgán elért pontszámot, a döntés okát és a fellebbezési lehetőséget is. az elutasító határozat ellen - a kézbesítéstől számított nyolc napon belül - az illetékes miniszterhez címezve fellebbezhetnek azok a jelentkezők, akik a felvételhez szükséges pontszámot elérték, s így eredményes felvételi vizsgát tettek, de kérelmüket a bizottság egyéb okból nem találta teljesíthetőnek. a fellebbezést az elutasító határozatot hozó felsőoktatási intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

évről évre hasznos segítséget nyújt a felsőoktatási intézményekbe jelentkezőnek a művelődésügyi minisztérium hivatalos tájékoztatója a magyar felsőoktatási intézményekről. most került a könyvesboltokba az idei, mintegy 330 oldalas kiadvány, amely részletesen ismerteti a felvételre jelentkezők tudnivalóit. részletezi azokat a módosításokat is, amelyeket az idei felvételek során bevezetnek. utalgatást ad a továbbtanulás valamennyi lehetőségéről, a jelentkezés rendjéről, az egyes intézményekbe - karokra, szakokra - felvehetőek számáról, az egyetemek és a főiskolák felvételi követelményeiről, az ösztöndíjról, a tandíjról és más tudnivalókról. /mt1/

-8-

bb 7. folklorisztikai szenzáció - négyszáz éves horvát népballadára bukkantak baranyában

vid-ká szb hgy

1973. február 2.

a magyarországi horvát folklór páratlan értékű gyöngyszemére bukkantak a baranyai monyoród faluban: egy körülbelül négyszáz éves horvát nyelvű népballadára. „az anya megházasítja bogdán fiát”, című dal a horvát népköltészet egyik legszebb, legjelentősebb alkotásának számít, s töredékmentesen, teljes gazdagságában maradt fenn.

az évszázadokon át szájhagyomány útján élő dalt a monyoródon lakó rázsity pálné - lánynevén palián katalin - nyugdíjas szövetkezeti dolgozó őrizte meg. gyermekkorát egy pécs-környéki sokác faluban, nagykozárban, töltötte és a balladát nagyapjától tanulta, aki feljegyzések alkalmával énekelte el bogdán házasságának regényes történetét. a ballada cselekménye a török hódoltság idején játszódik. a csodálatos emlékezőtehetségű rázsity pálné hiánytalanul, teljesen tisztán és szép nyelvezettel őrizte meg a balladát.

bogdán története a hazai délszláv néprajz avatott kutatója, sarosácz györgy mohácsi muzeológus kezébe került. nyomában érintkezésbe lépett a zágrábi folklór intézettel, ahol megállapították, hogy hiteles horvát népballadáról van szó. e népi alkotás az egész horvát nyelvterületen ismert, s van horvát, dalmát, boszniai és szlavóniai változata, a baranyairól azonban mindeddig nem tudtak a néprajzkutatók. s ami folklorisztikai szenzációnak számít: a balladaváltozatok közül éppen a baranyai a legszebb, a legteljesebb, a leggazdagabb. a szövegben pontosan fellelhetők a xvi.-xvii. századi horvát népköltészet jellemző stílusjegyei.

sarosácz györgy feltevése szerint a népballada évszázadokkal ezelőtt horvátországból került baranyába és honosodott meg a pécs-környéki sokác falvakban. itt aztán önálló életre kelt, helyi motívumokkal gazdagodott és baranyai helységneveket szőtt a szövegbe. sarosácz györgy nyers fogalmazásban átültette magyar nyelvre a balladát. szövegét a pécsi janus pannonius múzeum évkönyvében teszik közzé, abban a reményben, hogy avatott költő elkészíti majd a bogdán történetét szép magyar műfordítását. /mt1/

-9-

bb 8, szeptembertől: lépcsőzetes „becsöngetés”, a középiskolák-  
ba és a felsőoktatási intézményekben - számítógép az első javas-  
lattevő

1 -don szb zs hgy

1973. február 2.

a forgalmas utvonalak közelében levő budapesti üzemek, gyá-  
rak és intézmények mintegy felében már bevezették a lépcsőzetes  
munkakezdést. a csúcsforgalom széthúzását célzó gazdasági bizott-  
sági határozat végrehajtásának határideje az év közepe; addig to-  
vábbi csaknem negyedmillió dolgozó új munkakezdési időpontját kell  
megállapítani. hogyan valósítják ezt meg? - érdeklődött az mti mun-  
katársa a budapesti közlekedési vállalatnál.

a végrehajtáshoz - mint elmondták - számítógépet hívtak se-  
gítségül: komputer készíti el a gyárak „lépcsőzetes”, beosztását.  
eddig - a budafoki, valamint a gyömrői és a fehérvári uti gyárak  
esetében - matematikusok állapították meg az új munkakezdési idő-  
pontokat. amíg a legjobb eredmény, variáns kijött, sok idő telt  
el, ezért „vetették be, a siemens 4004-es elektronikus számító-  
gépet. a masina természetesen nem veszi el a matematikus „kenye-  
rét”, hiszen ez utóbbinak kell elkészítenie a feldolgozásra vá-  
ró programot, s elvégeznie a kisebb korrigálásokat is. a gép ugyan-  
is a lépcsőzetes munkakezdés időpontjainak megállapításánál „csak”,  
azt tudja, hogy reggel öt óra és hét óra között kell beosztani a  
dolgozókat. kiszámítja az utvonal átlagos terhelését, majd az át-  
lag-értéknek megfelelően egyenletesen „szétszórja”, az üzemeket,  
intézményeket. a finomítás, tehát a megállók között levő üzemek  
munkakezdésének megállapítása, - az utvonal átlagos terhelési-ér-  
tékének ismeretében - a programozókra vár.

mint a budapesti közlekedési vállalatnál elmondták, március  
közepén budán és csepel, május közepén pest déli, keleti és északi  
körzetében, június végén, július első napjaiban pedig a belváros-  
ban vezetik be a differenciált munkakezdést. a főváros közép- és  
felsőfoku tanintézményeiben szeptembertől szintén lépcsőzetesen kez-  
denek a diákok. ez az intézkedés több mint 150 000 tanulót érint.  
/mti/

..-

bb 9. nagyothalló beat-zenészek - szabvány készül a zajártalom  
ellen

1 kg/pá szb ie la

1973. február 2.

elkészült a szabvány-javaslat a munkahelyek és épületek meg-  
engedett zajszintjére. a téma fontosságát az is jelzi, hogy hazánk-  
ban 200 ezer hallássérültet tartanak számon, s többségük hallása a  
zajos munkakörülmények miatt romlott meg. /folyt.köv./

-10-

kbb 9. /nagyothalló... 1. folyt./-szb

pedig mint a javaslatot kidolgozó dr. tarnóczy tamás, a magyar  
tudományos akadémia akusztikai kutató csoportjának vezetője az  
mti munkatársának elmondotta: a zaj keltése nem a technika fej-  
lődésének szükségszerű következménye; körültekintő munkával és  
megfelelő szakértelemmel csökkenteni lehet.

a zaj, mint munkahelyi ártalom 80 decibel felett jelent-  
kezik. leggyakrabban géptermekekben, kompresszor telepeken, kazán-  
kovács-műhelyekben kell számolni ezzel a veszéllyel. a fűldugók  
használatán kívül egyebek között a falakra szerelt lukacsos szer-  
kezetű hangelnyelő anyagokkal lehet védekezni ellene. sok he-  
lyen tévesen hungarocellt használnak e célra, pedig ez nem jó  
hangelnyelő. az üzemek belüli halláskárosodás megelőzésére már  
kibontakozóban van az országos audiológiai ellenőrző hálózat,  
amely mérésekkel ellenőrzi: a zajos munkahelyens dolgozók hallá-  
sa nem károsodik-e.

nemcsak a munkahelyeken veszélyeztetni egészségüket a  
zaj, de mint a legalattomosabb környezetártalom, állandóan ott  
lappang közelünkben, otthon vagy az utcán. a zörejeknek, zajok-  
nak kiszolgáltatott ember gyakrabban ideges, kevésbé jól végzi  
munkáját, rossz a közérzete. felmérések szerint lakásokban nap-  
pal 40, éjjel 30 decibel erősségű zaj még a türés-határon belül  
van, de egy utcán robogó autóbusz már 70 decibelre tornásztatja  
fől a közeli szobában elhelyezett zajmérő készülék mutatóját.  
ezért ujabban a forgalmas utak mellett az ultra merőlegesen épí-  
tik a házakat, így kevesebb zaj éri a lakókat. egyébként is a  
szellősen, lazán épített lakótelepi házak kevésbé „fogják”, a  
forgalom okozta zajt, mint a sűrűn egymás mellett hűvődő ház-  
sorok.

külföldi adatok szerint a reggel történt közlekedési bal-  
esetek jelentős hányadát a zajok miatt rosszul alvók okozzák.  
a beat-zenét kedvelő fiatalok hallása is kárt szenvedhet, s a  
beat zenészek között máris feltűnően sok a csökkent hallásu do-  
bos, vagy gitáros.

a szabványjavaslatot a szakemberek hamarosan megvitatják,  
s számba veszik, milyen lehetőségei vannak az üzemek, lakások  
zajszintjét korlátozó intézkedések bevezetésének. /mti/

..-

M

-11-

bb 10. új rövidfilmek jelennek meg

1 re/tr szb hi hgy

1973. február 2.

a vietnami nép nagy fiának, ho si minn-nek állit emléket  
santiago alvarez kubai filmje, amelynek szövegét ho si minn  
kötelményei és naplójának részletei alkotják weöres sándor for-  
ditásában.

ötkarikás rapszódia a címe csöke józsef filmjének, amely  
az 1972-es müncheni olimpia eseményeit, a monumentális létesít-  
ményeket, a legizgalmasabb sporteseményeket, az olimpiai város  
vidám és tragikus pillanatait idézi fel. dévényi lászló élettánc  
című népszerű tudományos filmje a földi élet alapját, a fotószin-  
tézist, a táplálék-lánc alakulását mutatja be érdekesen, szemlél-  
letesen.

a balatoni nyár egyik népszerű eseményére kalauzolja el  
a nézőt szomjas györgy rendező, a füredi anna-bál című filmjében.  
magyar rövidfilm még a mi ebből a tanulság, - a sportfilm stúdió  
alkotása - és a két város, egy nap.

a februári rövidfilm-műsor két szovjet alkotása, a 424 óra  
bolygónk felett, és a krokodilok. a denevér című bolgár népszerű  
tudományos munka célja a hasznos állat ellen megnyilvánuló tév-  
hitek eloszlátása. hasonló jellegű a csehszlovák „jano és a légy,,  
szatirikus ndk rajzfilm a papa nagy szerelme.

a szófiában járt filmátvételi delegáció három játékfilmet  
és öt rövidfilmet vásárolt. a „mint egy dal,, cselekménye bul-  
gária felszabadításának napjaiban játszódik. főhőse 18 éves fia-  
talember, akinek élete „rövid, mint egy dal, amely a legszebb  
pillanatban félbeszakadt,, a szeretet ugyancsak színesfilm,  
ljudmil sztajkov rendezte. ennek a hőse is fiatal: a 20 éves maria  
elhagyja szülei házát és keresi helyét az életben. az y-17 című  
színesfilm lélektani krimi. /mti/  
--

-12-

bb. 11. árellenőrzés a könnyűiparban

1/olgg/rj 1e 1a

1973. február 2.

kedvező irányban fejlődik a könnyűipari minisztérium ár-  
ellenőrzési tevékenysége: a megelőzés került az előtérbe, az  
utólagos orvoslás helyett. ehhez tartozik, hogy már tavaly  
fokozottabban figyelték a tőkés világpiacot, amelynek árai  
alaposan „megugrottak,, ez valamennyi ágazat közül a könny-  
nyűipart érinti a leginkább, mert tőkéspiacról szerzi be nyers-  
anyagainak jelentős részét, például a nyersbőrnek 70, a gyap-  
junak mintegy 50 százalékát, a vékonyabb szálú gyapot, a papír-  
ipari és a szintetikus alapanyagok, valamint a festékek, vegysze-  
rek jelentős részét is. az idén a tőkés árak előreláthatóan még  
tovább nőnek, ám a fogyasztókat ilyen körülmények között is  
csak az érdekli, hogy pénzükért tartós, korszerű, divatos, s amel-  
lett olcsó árut kapjanak.

a világpiaci előrejelzések szerint az idén a nyers marhabőr ára  
100, a gyapjúé 60 százalékkal emelkedik, s ugyancsak számottevően  
nőnek majd a műselyem-árak. a bőr-árak említett emelkedése pél-  
dátul a cipők mintegy 30 százalékos drágulását vonná maga után.  
a világpiaci áremelkedések hatásának lefékezésére azonban az ál-  
lami költségvetés mintegy 1.5 milliárd forintot biztosít. ebből kö-  
rülbelül 1 milliárdot a bőr-, 400 milliót pedig a gyapjúárak emel-  
kedésének ellensúlyozására fordítanak. ehhez hozzá kell számi-  
tani a műselyem fonalak áremelkedésének ellensúlyozására végre-  
hajtott forgalmiadó csökkentést is.

a könnyűiparban különösen nagy körültekintést igényel a  
ruhaipari ár-politika. ezen a területen ugyanis jellegénél fogva  
állandó a választék-változás. a már kialakult ár-ellenőrzési  
rendszerben a tárgy-negyedévet megelőzően az ipari és kereske-  
delmi vállalatok minden szerződéskötéséről bekérlik és számítás-  
technikai úton feldolgozzák a jelzett árakat. ebből képet kap-  
hatnak az árak várható alakulásáról, „szemmel tarthatják,, az át-  
lag-árak formálódását is. szükség van erre a munkára, mert pél-  
dátul egy év alatt a cipőiparban a választéknak 96, a konfekcióipar-  
ban 90, a kötszővő iparban 80 százaléka kicserélődött és még a  
pamutiparban is, ahol olyan hagyományos termékek vannak, mint az  
ágynemű, 60 százalékban újult meg a választék.

/folyt.köv./

8.00 rj

- 13 -

kbb. 11. / árellenőrzés... 1. folyt./rj

az árucikkeken alkalmazott kisebb-nagyobb modellváltozások, az új, gazdagabb diszítések szinte kínálják a lehetőséget az árak emelésére. éppen ezért az árellenőrzések során elsősorban a változásoknak leggyakrabban kitett cikkcsoportokat, illetve a legtöbbet kifogásolt területeket /például a gyermekruházatot/ figyelik.

a könnyűipari minisztériumban az év elején konzultációkat tartottak a vállalatok képviselőivel, megbeszéltek, mit kívánnak ár-ügyekben tenni. a minisztériumban az elképzeléseknek az összes vállalati körülményeket figyelembe véve mérlegelése után sikerült az árak alakulását kedvező irányba terelni. ilyen konzultációnak volt közzétéve például, hogy a harisnyagyár letett áráról a szándékáról, hogy a gyapju és flór termékek árának emelésével ellensúlyozza a szintetikus alapanyagok világszintű árának emelkedését. a duna cipőgyár a fröcsli-cipő árának növelését tervezte, mivel már nem kapja a régi áron a hozzávaló bőrt, a győri pamutszövő és műbőrgyár pedig a festékek és vegyszerek árának emelésére és más okokra hivatkozva tervezett 29 millió forintos áremelést. ezekben az esetekben olyan alapanyagokról volt szó, amelyek árdifferenciáit állami költségvetésből fedezik, tehát a drágításnak nem lett volna meg a létjogosultsága.

a megfelelő árszint biztosítására a könnyűipari minisztérium további intézkedéseket tervez. március elsejétől bizonyos gyermekruházati cikkek árát stabilizálják, az ellátást változatlan áron és minőségben a belkereskedelmi minisztériummal együtt garantálják. e cikkek egyébként minden tervezett árváltozást kötelesek bejelenteni a vállalatok. a minisztérium a vállalatok mindegyikében évente egyszer árellenőrzést tart; árképzési irányelveket dolgoz ki a szabadáras termékekre is; részt vesz a szerződéses árak rendszerének kialakításában, és kísérletképpen be is vezetik azt a könnyűipar néhány vállalatánál. megkövetelik valamennyi ipar-vállalattól, hogy a kereskedelemmel kötött szállítási szerződések lejártáig ne változtassák áraikat és vállalják az ezzel kapcsolatos kockázatot. /mti/

--

6.10 rj

Tó 100<sup>o</sup>

- 14 -

bb. 12. tíz százalékkal nő a vegyipari termelés - vezetnek a szintetikus szálak

1/bé/tm/rj 1e la

1973. február 2.

a nehézipari minisztérium tájékoztatása szerint ebben az évben újabb tíz százalékkal nő a vegyipari termelés, ezzel továbbra is a népgazdaság egyik legdinamikusabban fejlődő ágazatának tekinthető. a növekedésben vezetnek a szintetikus szálak, a tervek szerint ebben az évben 55 százalékkal többet állítanak elő belőlük, mint az elmúlt esztendőben. a többletet a magyar viscosagyár intenzifikálásának befejezése adja, a próbaüzemet rövidesen megkezdik. 37 százalékkal többet termelnek a cellulóz-alapu szálakból is.

a vegyipar termelése továbbra is rugalmasan alkalmazkodik a mezőgazdaság növekvő igényeihez, ennek megfelelően a káli-műtrágya-termelést 59 százalékkal, a nitrogén-műtrágya előállítását 7 százalékkal, a foszfor-műtrágya gyártást pedig 9.7 százalékkal növelik. az ipar és a mezőgazdaság növekvő műanyag-igényeit is tükrözik a tervszámok, ezek szerint polietilén-granulátumból 7, pvc-porból 6 százalékkal nagyobb mennyiséget állítanak elő, mint az elmúlt esztendőben.

az új semperit eljárások alkalmazásával, az üzemek kapacitásának jobb kihasználásával további 10 százalékkal növeli termelését az országos gumipari vállalat, a többlet elsősorban a tehéngépkocsi abroncs termelésénél mutatkozik, de észlelhető lesz a különböző speciális gumitömlők gyártásában is. /mti/

--

b. 13. évi hatvan millió tojást termelő baromfi telep épül magyar segítséggel hanoi mellett

1/jf/gg/rj 1e la

1973. február 2.

a hazánk és a vietnami demokratikus köztársaság kormánya között korábban létrejött megállapodás értelmében magyarország műszaki és gazdasági segítséget nyújt a vdk baromfitenyésztésének, hus- és tojástermelésének fejlesztéséhez.

/folyt.köv./

8.15 rj

Tó 100<sup>o</sup>

- 15 -

bb. 13. / évi hatvan... 1. folyt./rj

az agroterv 1971-ben kapott megbízást arra, hogy a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézettel és a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárral együtt készítse el egy hanoi mellett létesítendő 100 000 férőhelyes gépesített, korszerű baromfi-tojótelep terveit. a térvdokumentáció összeállítása után magyar szakemberekből álló küldöttség utazott vietnamba, ahol a helyszínen segítettek a munkálatokat, a telep építését és a gépészeti, valamint az állat-egészségügyi feladatok megoldását.

a beruházás első szakaszában évi huszmillió tojást adó telep épül fel, s átadják a létesítmény nagy keltető állomását, amely később további két tojótelepet szolgál majd ki. ezek a létesítmények a beruházás második szakaszában, 1975-ig készülnek el, s így alakul ki a végeredményben évente 60 millió tojást termelő korszerű, nagyüzem. a telepet külön takarmányüzem szolgálja majd ki, ezt is magyar tervek alapján építik fel, s a gépeket is a magyar ipar szállítja.

a baromfi-telep 28 nagyobb épületből, 10 szociális létesítményből és egész sor segédüzemből áll majd. a takarmánykeverő üzem teljesítménye: évi 20.000 tonna. a tervezők számítottak arra, hogy a vietnami klimatikus viszonyok miatt nagy a baromfiállomány fertőzésének veszélye; emiatt a telepet külön-különálló, kisebb egységekből építették ki. a magyar állatorvosok útmutatása szerint a legszigorúbb egészségügyi rendszabályokat vezetik be. a gépek, valamint a különleges klíma-berendezések „kivédik”, a 98 százalékos relatív páratartalomnak, valamint a trópusi hőségnek az állatok számára hátrányos hatását, és a kezelőszemélyzet számára is megfelelő munkakörülményeket teremtenek. a vietnami szakembereknek az üzemben különben kevés dolguk lesz, mert az etetést, az itatást a szellőztetést és egyebek között a tojások gyűjtését is automata berendezésekre bízhatják. /mti/

--

8.20 rj

To 10<sup>or</sup>

- 15 -

bb. jur. nerkeedjkkdek a szegedi tiszapart rekonstrukciójának földmunkái

1973. február 2.

vid/ká/rj hgy

a szegedi tiszapartnak az 1970. évi nagyárvíz idején megrongálódott fővédvonalát ötével munkával, 176 millió forint költséggel teljesen újjáépítik. a nagyszabású rekonstrukcióra az idén 30 millió forintot költenek. az enyhe időjárás és a folyó alacsony vízállása lehetővé tette, hogy a vár-sétány előtti partszakaszon meginduljanak az előkészítő földmunkák. markológépek rakják szállító járművekre a kiemelt földet. ezzel tulajdonképpen „megágyaznak”, a talajcsuszamlás megakadályozására szórják majd a mederpartmenti részére. összesen 120 000 köbméter terméskő elhelyezésével erősítik meg a hajóállomástól a klinikasorig húzódó 1.500 méteres hosszú árvédelmi vonalat. /mti/

--

bb. 15. a 16. soproni ünnepi hetek programja

1973. február 2.

vid/ká/rj hgy

az idén, június 29-én este, a tűztoronyban megszólaló harmonának 16. alkalommal jelzik a soproni ünnepi hetek megnyitóját. az ünnepi hetek rendező bizottsága már összeállította a gazdag műsort, amelynek gerincét az idén is a komolyzenei rendezvények képezik. elsősorban a fertőrákosi barlangszínház műsora ígér gazdag élményt a komoly műfaj hazai és külföldi kedvelőinek. június 30-án a barlangszínházban koródy andrás kossuth-díjas, érdemes művész vezényletével a szombathelyi szimfonikus zenekar valamint a soproni pedagógus kórus közreműködésével beethoven-fidélítőjét adják elő. július 4-én a szombathelyi szimfonikus zenekar, a magyar állami operaház magánénekesei, forrai miklós liszt-díjas karnagy vezényletével verdi: requiem-jét tolmácsolják. a következő napon a győri kislelady színház művészei szofoklesz elektráját mutatják be a barlangszínházban. július 8-án gluck: orfeusza szerepel a műsoron, míg július 11-én balett-estet láthat a közönség.

/folyt.köv./

8.30 rj

To 10<sup>or</sup>

- 17 -

bb. 15. / a 16. soproni... 1. folyt./rj

sopronban, a Liszt ferenc művelődési központ nagytermében, valamint az egészségügyi szakiskola zenélő udvarában több zenekari hangversenyt rendeznek. az orgonahangversenyek közül kiemelkedik a június 6-án a szent Mihály templomban megrendezendő hangverseny, amelyen közreműködik a szombathelyi szimfonikusok zenekara és madrigál kórusa, valamint július 10-én a Liszt ferenc művelődési központban sorra kerülő Lehotka Gábor orgonahangverseny.

az idei Őnnepi hetek alkalmával számos kiállítást is rendeznek sopronban. érdekesnek ígérkezik a 25 éves helyi dőzsa termelészövetkezet jubileumi kiállítása, a háziipari szövetkezet termékbemutatója, valamint a virágkötészeti kiállítás.

változatos sportműsor többek között nemzetközi motocross verseny, magyar-osztrák szur mérkőzés, nemzetközi lovasverseny, fenti tavi vitorlásverseny gazdagítja az Őnnepi hetek programját. /mti/

--

bb. 16. parkerdők bersodban

vid/ká/rj hgy

1973. február 2.

a Bükk-i erdőségeiben tavaly kezdték meg a parkerdő jellegű területek kialakítását. a hegyvidéket évente felkereső több mint félmillió természetbarát és kiránduló részére az erdei tisztásokon gépkocsi parkolókat, esőbeállókat, farönkökből készült asztalokat és ülőpadokat készítettek. az idén megközelítőleg egymillió forintot fordítanak ilyen célra, elsősorban a zempléni hegyvidéken. új kirándulóhelyeket létesítenek többek között a csanyiki völgy alpesi jellegű vidékén, angyóknánál és a farkasgödörnél, a vadregényes huta-völgyben, a sáros-patak szomszédságában lévő botkó-hegyen valamint telkibánya mellett a jeges barlangnál. /mti/

--

8.35 rj 10/10<sup>05</sup>

- 18 -

bb. 17. öt éves a gagarin hőerőmű vállalat

vid/ká/rj hgy

1973. február 2.

öt évvel ezelőtt alakult meg visontán a hőerőmű vállalat. kallós József a vállalat igazgatója az mti munkatársának ez alkalommal adott nyilatkozatában elmondotta, hogy a visontai nagyberuházás helyszíni munkái már 1965 tavaszán megkezdődtek, s az építkezés közben alakult meg a hőerőmű vállalat, amely 1968-ban felvette a világ első űrhajósának, Jurij Gagarinnak a nevét.

a gagarin hőerőmű vállalat a beruházó, a gyártó és kivitelező szervekkel együtt különleges feladatokat oldott meg. hazánkban először visontán helyeztek üzembe 200 megawattos erőmű egységeket. a csapadékszegény övezetben elő kellett teremteni a nagymennyiségű hűtővizet és ennek megfelelően létrehozni a különleges hűtőberendezéseket. az első és második száz megawattos blokk műszaki nehézségek miatt az előírt határidőnél ugyan fél évvel később készült el, de a harmadik és a negyedik 200 megawattos blokkot már határidőre helyezték üzembe. az ötödik, - egyben utolsó - 200 megawattos blokkot határidő előtt két és fél hónappal kapcsolták be az országos hálózatba. így a 800 megawattos gagarin hőerőmű végleges üzembehelyezésére az idei tavaszon, mintegy öt hónappal az előírt határidőnél korábban kerülhet sor.

kallós József kiemelte; a gagarin hőerőmű vállalat, valamint a különleges berendezéseket gyártó és szerelő vállalatok leküzdötték a nagyberuházásoknál nem egyszer előforduló határidő elcsúszás nehézségeit és a blokkok üzembehelyezésének eredményeivel európai szinten is előkelő helyet vívtak ki. az erőmű üzemeltetésének gazdaságossága, a fajlagos tüzelőanyag költsége országosan a legkedvezőbb.

a gagarin hőerőmű vállalat jelentős részt vállalt az új üzem dolgozóinak szakmai képzésében is. fél évtized alatt visontán ezennél több dolgozót képeztek ki különböző tanfolyamokon az erőmű gépi berendezéseinek kezelésére.

a beruházással egyidejűleg gyöngyösön mintegy 400 lakás épült fel a vállalat dolgozóinak részére. /mti/

--

8.45 rj 10/10<sup>05</sup>

- 19 -

bb. 18. új vegyüzem szegeden

vid/ká/rj hgy

1973. február 2.

Szegeden a város ipari övezetében új vegyüzemet hozott létre az Universal KtSz. az üzemi épületre, valamint a nagyüzemi technológiával működő kémiai reaktorokra és más berendezésekre mintegy 15 millió forintot költöttek. Ide telepítették a korábban a város hat helyén működő üzemszerveket. A koncentrációval, korszerűsítéssel minimális létszámnövelés mellett csaknem megkétszereztek, mintegy 80 millió forintba növelik az évi termelési értéket.

Az új üzemben főként újfajta növényvédőszeret gyártanak. A legtöbbet az új „Unifosz 50 ec”, nevű univerzális rovarölőszerekből készítik, amelynek gyártási módját a KtSz vegyészeti a szegedi egyetem kémiai intézetének kutatóival közösen dolgozták ki. Ezzel évente több mint félmillió dollár értékű importot tesznek feleslegessé. Újdonságuk a „Trifon 40 ec”, nevű növényvédőszer, amellyel az ugyancsak importált „Flibol”, nevű rovarölőszert kívánják helyettesíteni. /mti/

--

bb. 19. új terményszárítók épülnek vas megyében

vid/ká/rj hgy

1973. február 2.

Vas elmúlt évi csapadékos nyár, s a késői kukoricaérés tapasztalatai arra késztették a gabona tröszt vas megyei igazgatóságát és a Tsz-ek szombathelyi területi szövetségét, hogy közös erővel újabb terményszárító üzemeket hozzanak létre. A megállapodás értelmében a gabona tröszt és a szövetséghez tartozó harminc Tsz mintegy ötmillió forintos beruházással négy szárítóüzemet építtetett, szombathelyen, egyet körmenden, egyet pedig váron.

Új szárítóüzemek napi kapacitása 40 vagon lesz, s a tervek szerint az idei betakarításakor már mind a négy működik. /mti/

--

8.50 rj

- 20 -

10/10<sup>35</sup>

bb. 20. munkások az iskolai tornatermekben - a szakszervezetek komárom megyei tanácsának kezdeményezése

vid/ká/rj hgy

1973. február 2.

A szakszervezetek Komárom megyei tanácsa testnevelési szakbizottságot alakított, amely felmérés alapján javaslatot tesz az ipari üzemek vezetőinek a munkahelyi torna bevezetésére. Eddig 6 nagyüzemben rendszeresítették a pihenőtornát. Ezekben a gyárakban több mint kétezren - többségükben munkások - részt vesznek rendszeresen. A dolgozók közül választották ki a gyakorlatvezetőket, akik tanfolyamon ismerkedtek meg a munkahelyi testnevelés különböző módszereivel. A tapasztalatok szerint a fokozatos munkát megszakító testnevelés után frissebben, fokozottabb munkalendülettel és nagyobb figyelemmel dolgoznak a munkások. A szakszervezet további 20 üzemnek ajánlja az aktív torna bevezetését.

Ugyancsak az szmt kezdeményezésére lakótelepeken is megszervezik az egészségügyi testnevelést. Az esti órákban az iskolai tantermekben oktatják a munkásokat, háziasszonyokat a testnevelő tanárok. A gyakorlati foglalkozások mellett szaktanácsokat is adnak a házi sportolási lehetőségekre, a helyes táplálkozásra, elsősorban az almásfüzítői timföldgyár lakótelepén és tápanya-újvárosban szervezték meg az asszonyok esti egészségügyi testnevelését. /mti/

--

bb. 21. kétszáz személyes óvodát avattak újpalotán

1 gy/gk/ok la

1973. február 2.

Péntek délelőtt bensőséges ünnepséget tartottak az újpalotai lakótelepen, ahol átadták a városrész második óvodáját. A szép új gyermekintézmény összesen 200 óvodás elhelyezését teszi lehetővé. A tágas helyiségeket izléses berendezéssel látták el, s a kicsinyek szórakoztatására mintegy 80 000 forint értékű „játégarbiturát” szereztek be. A gyermekintézményt bekapcsolták a távfűtő-hálózatba is. Az új óvoda átadása régvárt esemény volt az újpalotai lakótelepen, hiszen ebben a városrészben jelenleg is több száz óvodáskorú gyermek „áll sorba”, elhelyezésért. /folyt.köv./

- 21 -

9.00/ok

10/10<sup>35</sup>

bb.21./kétszáz személyes ...folyt./ok

tavasszal megkezdik az épület tágas udvarának átalakítását is: homokozókat, pancsolókat és különböző udvari játékokat helyeznek el a kicsinyek szórakoztatására. az avatóünnepségen samu lajos, a xv. kerületi tanács elnökhelyettes elmondta, hogy az óvoda felépítésével megbízott 43. számú építőipari vállalat vezérigazgatója külön ajándékozt, egy nagyképernyős tévékészüléket adott a gyermekintézménynek. a kicsinyek hétfőn foglalják el új birodalmukat./mti/

---

bb.22. lassu áradás a dunán

1 sz/tm/ok -cz

1973. február 2.

az éjszaka folyamán megindult a duna lassu áradása. a vízművek és a vízjelző szolgálat tájékoztatása szerint az elmúlt néten mindössze 90 centiméteres volt a vízállás./tavaly télen hasonló volt a helyzet, akkor is napokon, sőt heteken át tartott a duna apadása./ ez rendkívüli mértékben megnehezítette a fővárosi vízellátását - főleg a x. és xviii. kerületben - s szükségessé tette az ipari üzemek részére a 25 százalékos víz-korlátozás elrendelését. a hét végére előreláthatólag 50-60 centiméterrel emelkedni fog a vízszint, amely némi enyhülést hoz a jövőheti vízellátásban, de a gondokat nem szünteti meg így ebben a csapadékmentes időben takarékoskodni kell a vízzel, és a víz-korlátozás továbbra is érvényben marad.

a vízművek továbbra is mindent megtesz azért, hogy nagyobb fennakadás ne legyen budapest vízellátásában./mti/

---

bb. 23. továbbra is megnyugtató a zöldség-gyümölcsellátás-tízszer annyi primőrpaprika fogyott januárban, mint tavaly

1/ol/tr/rj -cz

1973. február 2.

a hétvége piaca megfelelő választékot nyújt a vásárlóknak: van elegendő vöröshagyma, burgonya, fejeskáposzta és zöldség. a háziasszonyok munkájának könnyítésére egyre több a tisztított áru, három forintért adják a 30 dekagrammos csomagolt vegyszöldséget. ezekben a napokban már nemcsak fedett rakományokból érkezik az áru a bolti hálózatba, bontogatják a prizmákat is. erre egyébként az enyhe időjárás készíti a kereskedelmet.

/folyt.köv./

9.50 rj

Tólos

- 22 -

bb. 23. / továbbra is megnyugtató... 1. folyt./rj

a szabadföldi tárolásban ugyanis a jelenleginél keményebb hidegre készültek fel és különösen a káposztafélék jelentős része tisztogatásra szorul, mert az áru befűlled a melegben. ez természetesen elég sok veszteséget okoz. ezzel szemben igen jól tűrik az idő múlását a hűtőházi almakészletek, amelyekből sokféle fajtát hoznak forgalomba a zöldért boltjaiban és elárulóhelyeik. a pulatokon a jonathán mellett sárga és vörös golden delicius és starking fajták is halmozódnak. narancsból is van választék, az egyiptomi és algériai grapefruitot 21 forintért, a kívülről talán kevésbé tetszősebb, ám édes kubait pedig 14 forintért adja kilogrammonként a zöldért. van elegendő citrom is a téli c-vitaminhiány csillapítására, savanyukáposztából és valamennyi más vitaminus savanyúságból hordós és üvegesáru egyaránt kapható.

a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés központjától kapott tájékoztatás szerint a február eleji zöldségárak az idén általában és országosan alacsonyabbak, mint a múlt év hasonló időszakában voltak. így például vöröshagyma 60, a fejes- és a kelkáposzta 60-80, a sárgarépa 20-30 fillérrel, a petrezselyemgyökér pedig 1-1.20 forinttal, a karalábé 60, a zeller pedig 80 fillérrel olcsóbb. kedvező eredménnyel jár az összehasonlítás az almaáraknál is: az idén az első osztályú gyümölcs ára egy forinttal, sőt valamivel még többel is, a harmadosztályú pedig 20 fillérrel olcsóbb, mint tavaly ilyenkor volt, ehhez azonban azt is hozzá kell tenni, hogy a boltokban kapható alma zöme elsőosztályú, hűtőházi.

változó a primőrök kínálata. melegházi fejes salátából az idén jóval kevesebbet, zöldborspaprikából csaknem tízszer, hónapos retekéből ötször annyit hoztak forgalomba ez év januárjában, mint tavaly. uborkából annakidején összesen csak 4-5, az idén már 15-16 mázsányit adtak el. s jelentősen nőtt a melegházi darabos karalábé forgalma is. paradicsomból azonban még nem futottak be az első importszállítmányok, érkezésükig meg kell elégedni a helyi, nyegesen szerényebb mennyiségű hazai üvegházi termelésű áruval.

/mti/

---

10.00 rj

Tólos

- 23 -

bb. 24. rendőrségi hírek

tm/rj -cz

1973. február 2.

Szolnok megyében Cibakháza belterületén egy ismeretlen gépkocsivezető által vezetett személygépkocsi elütötte a vele azonos irányban haladó özv. árva Mihályné 52 éves tsz-tag helyi lakos kerékpárost, majd segítségnyújtás nélkül tovább hajtott. a kerékpárost súlyos állapotban szállították kórházba. a gázolást Nagy Sándor 29 éves mezőhegyi műszerész követte el, aki látva, hogy a rendőri ellenőrzést nem kerülheti el, önként jelentkezett. előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult ellene eljárás.

a győri vasútállomás rendező pályaudvarán az eddigi megállapítás szerint szolgálat közben Ferenczi Barnabás 21 éves győri váltókezelő, az egyik mozgásban lévő vagonról leugrott, elesett, és a másik vágányon guruló vagon kerekei alá került, amelyek halálra gázolták.

Szabolcs-szatmár megyében Nyírtét község határában a Rákóczi mgtsz erdejében fakitermelés közben a kivágott fa rádólt magyar József 66 éves helyi tsz-tagra, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

Zala megyében Tornyiszentmiklós község határában Bekő Sándor 48 éves gesztópai motorfűrészkészítő, a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság dolgozója által elfűrészelt fa dőlés közben egy másik fának ütközött, majd Bekő Sándorra zuhant, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a rendőri vizsgálat folyamatosan van. /mt1/

77.25. a lotto 5. heti nyerőszámai

tm/ok -cz

1973. február 2.

a sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a budapesti megtartott 5. heti Lottó-sorsoláson a következő számokat húzták ki:

20, 52, 55, 56, 68.

/mt1/

10.53/ok

T<sub>0</sub>12<sup>55</sup>

---

- 24 -

bb.26. bőséges a, tüzelőellátás - több építőanyagot kap a lakosság

1 kf/tr/ok -cz

1973. február 2.

a kereskedelem két idényjellegű ágazatának, a tüzelő- és építőanyagkereskedelemnek vezetői tanácskoztak az idei tennivalókról, gondokról pénteken a belkereskedelmi minisztériumban. az értekezleten dr. gazdag Tamás főosztályvezető értékelte a tüzelőanyagellátás helyzetét, ismertette az építőanyag-forgalom kiállításait.

a tüzelőkereskedelem - ellentétben a néhány évven ezelőtti időszakokkal - értékesítési gondokkal küzd. két esztendője 100 000 tavaly újabb 80 000 vagonnal csökkent a szilárd tüzelőanyag forgalom, s most az évelejei készlet is mintegy harmincezer vagonnal haladta meg a lakosság biztonságos ellátásához szükséges mértéket. a fűtési idényre számított 650 000 vagonos forgalommal szemben 740 000 - 750 000 vagonos árualapt áll a kereskedelem rendelkezésére, s a bőség mellett az összetétel is kedvezőbb a tavalyinál. ennek ellenére - elsősorban a korlátozott termelési lehetőségek miatt - egyes keresett hazai szénfajtákból indóknak nem tudják kielégíteni az igényeket. hazai brikettből és az erdőgazdaságok termelésének fejlődése nyomán tűzifából több és minőségben jobb a kínálat. a hagyományos tüzelőanyagokkal ellentétben a háztartási fűtőolajellátás időnként akadózik. az utóbbi négy évben ugyanis tiszteresére növekedett a forgalom, ettől viszont elmaradt a tárolótérek és az elosztóhálózat bővítése, a szállítási kapacitás. az idén egyébként mintegy 30-35 százalékkal növekszik a fűtőolaj-forgalom. a belkereskedelem a nehéziparral közösen intézkedéseket tervez a megfelelő kiszolgálási, értékesítési kapacitás kialakítására.

az építőanyagok múlt év elejei áremelkedése - részben az elővásárlások, részben a szállítási késedelmek miatt - rövid időre mérsékelte a lakosság keresletét, s csökkent a közületi forgalom is. tavaly összességében egy százalékkal kevesebb építőanyag fogyott, mint az előző esztendőben. az idén - a lakásépítési terveket, valamint a magánlakásépítkezés hitel-feltételeinek kedvező módosítását is figyelembevéve - az építőanyagforgalom mintegy 8-9 százalékos növekedésével számolnak. ehhez megfelelő árualapt áll rendelkezésre; lehetőség van a kiegyensúlyozottabb ellátásra. az érintett tárcák gondoskodtak az igények zavartalan kielégítéséről, s arról, hogy egy-egy anyag hiánya ne akadályozza az építkezéseket. cementből csaknem tíz százalékkal, falazóanyagokból négy százalékkal, tetőcserépből hat százalékkal, palából csaknem ötven százalékkal, falburkoló csempéből és padlóburkoló lapból 35-60 százalékkal több kerül forgalomba. /mt1/

11.00/ok

T<sub>0</sub>12<sup>55</sup>

---

- 25 -

bb.27. közlekedési balesetek

tr/ok -cz

1973. február 2.

xx. kerület, kende kanuth utca 108 szám előtt vezetés közben rosszul lett és segédmotor kerékpárjával felborult haraszti pál 67 éves budapesti nyugdíjas, aki a helyszínen meghalt.

szabálytalanul haladt át az uttesten a xiv. kerület hungária körút 126 szám előtt farkas istván 61 éves budaörsi kőműves: egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

i. kerület, lánchid utca 19 szám előtt szabálytalan előzés után az uttest szélén álló személygépkocsinak ütközött motor-kerékpárjával fedorcsák gábor 19 éves budapesti villanyszerelő aki utasával, horváth ákos 20 éves lakatos budapesti lakossal együtt súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők mindkettőjüket kórházba szállították.

figyelmetlenül vezette a 6-os jelzésű villamost laposa lajos 54 éves budapesti villamosvezető, és a vi. kerület lenin körút 111 szám előtt elütötte figlár mihályné, 62 éves budapesti nyugdíjas, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba, valamint andrási vancelné 70 éves nyugdíjas budapesti lakost, aki könnyű sérülést szenvedett. laposa lajos ellen eljárás indult./mti/

bb.29. ujjáépítik a berkeszi gyermekotthon

vid/ká/ok -cz

1973. február 2.

nagyszabású rekonstrukció kezdődött szabolicsz-atmár megye egyik legrégebbi gyermekintézményében, a berkeszi gyermekotthonban. az intézet 1954-ben kezdte meg működését a volt kastélyban, amelyhez akkor két oldalszárnyat építettek, s azóta 240 gyermeket gondoznak benne.

a teljes felújítás során az intézethez, új, 8 tantermes iskolát, központi kazánházat, hűtőgépet, központi mosodát építenek. az átalakítás befejezése után a meglévő épületeket csak kollégiumi célokra hasznosítják, s lehetőség nyílik klubszobák, társalgók kialakítására is. a bővítéssel újabb 60 állami gondozottat helyezhetnek el az intézetben./mti/

11.10/ok

- 26 -

bb.28. az egészségügyi minisztérium tájékoztatója az influenza-helyzetről

ok -cz

1973. február 2.

január negyedik hetében az influenza megbetegedések száma tovább emelkedett, országosan mintegy 360 000 új megbetegedés fordult elő. ez kb. 30 százalékkal több, mint az előző heti megbetegedések száma. budapesten több, mint 100 000 új megbetegedés volt. pest megyéből több, mint 40 000 borsod megyéből közel 30 000, komárom megyéből több, mint 20 000 megbetegedést jelentettek, békés, fejer, győr-sopron, hajdu-bihar, heves, szabolicsz-atmár, szolnok, vas és vésztprém megyékben a megbetegedések száma meghaladta a 10 000-et. a járvány kezdetétől az országban mintegy 700 000 influenza megbetegedésről érkezett jelentés. budapesten, valamint heves, komárom és pest megyékben a lakosság 10-12 százaléka, debrecenben, miskolcon és győrben a lakosság 8-9 százaléka, az ország egyéb területein 3-7 százaléka esett át eddig az influenzán. a megbetegedések általában enyhe lefolyásúak, budapesten a betegek mintegy 2,5 százaléknál, vidéken mintegy 4 százaléknál észleltek szövődményt. a betegek 0,7 százalékát utalták kórházba. január utolsó három napján budapesten és pest megyének a fővárossal határos részlein a napi új megbetegedések száma csökkent, az ország egyéb területein még emelkedett. a betegek orvosi és gyógyszerellátása biztosított./mti/

bb.30. az idén huszonnyolc ezer hektárra ad vizet a tiszta 11. vízlépcső - korai öntözésre készülnek a tiszta-völgyében

vid/ká/ok -cz

1973. február 2.

korai öntözésre kell felkészülni a tiszta-völgyében - állapította meg pénteken, idei első ülésén a szolnok megyei öntözési operatív bizottság. a korai indulást a mostoha természeti körülmények indokolják. 1972-ben az átlagosnál százötven-kétszáz milliméterrel kevesebb csapadék hullott és a tél is példátlanul száraz. a távprógnózis szerint az időjárás továbbra is száraz jellegű lesz.

a felkészülést az is sürgeti, hogy a járszági és a nagykunsági főcsatorna első szakaszainak bekapcsolásával a megye mintegy 28 ezer hektár szántóföldjére megérkezik a tiszta 11. öntözővíze. a vizet elsősorban a takarmánynövények, a zöldségfélék, a cukorrépa, a burgonya, a rizs, valamint a réti- és a legelők öntözésére használják fel, de nagy területen szükség lesz a kalászos kelesztő öntözésére is. a megye egész területén alapvető feladatként határozták meg a felületi öntözésre berendezett telepek legalább hetvenöt százalékos kihasználását és az esztendő öntöző berendezések maximális üzemeltetését. az operatív bizottság felhívta a vízügyi szervek, az érdekelt vállalatok és üzemek figyelmét, hogy márciusra minden berendezést helyezzenek üzemképes állapotba, szervezzék meg a javító szolgálatot az alkatrészellátást./mti/

11.35/ok

- 27 -

L. vizlépcső

bb.31. harminc centiméter vastag jég alól bányásszák a kavicsot nyékládházán

vid/ká/ok -cz

1973. február 2.

a nyékládházai kavicsbánya mesterséges tavát még vastag jégpáncél borítja, de megtalálták a módját, hogy a befagyott tavakból is termeljenek. erre azért van szükség, mert a keleti országrész nagy építkezésein meggyorsult a munka és az építőipari vállalatok a vártnál jóval több kavicsot igényelnek. a bányászok láncfalas kotrógépekkel feltörték a part menti csaknem 30 centiméter vastag jégtakarót és az így keletkezett lékek-ből termelik ki a kavicsot.

a nyékládházaiak új termelési rekorddal zárták az év első hónapját. januárban vasuti kocsikon 36 ezer köbméter kavicsot szállítottak el, 21 ezer köbméterrel többet, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában./mti/

bb.32. zöldel a mátra

vid/fm/ok -cz

1973. február 2.

Látványosan „öltözködik”, az ideai télen a mátra. a hegyek csucsait néhány nap óta 15-20 centiméteres vastag hótakaró borítja, de a fehér süveget viselő mátra nagyobb része egész télen át nem kapott havat. az enyhe télen máris sarjadának indult az erdei növényzet. mátrafüred környékén, úgyszintén a parádi völgyben számos zöld aljnövény élénkíti a száraz avarral lepett földet. a védettebb völgyekben már szőnyegszerűen terül el a zöldelő fű, tavaszra emlékeztetve megduzzadtak a lomblevelű fák, bokrok rügyei, itt-ott már festő bimbók láthatók. a mátra déli oldalán virít a barka, kibontották szirmaikat az első tavaszi vadvirágok.

az erdő korai zöldellése a mátra vadállományának takarózkodásához különösen kedvező lehetőségeket nyújt.

pénteken folytatódott ezen a vidéken a napsütéses, enyhe idő. ha himni lehet a február 2-re időzített „medvejóslatnak”, akkor az idén hosszú lesz a tél és még ezután várható az idő hidegre fordulása./mti/

11.55/ok

- 28 -

bb.33. tető alá kerültek az első tízemeletes panelházak miskolc új összekötő városrészében

vid/fm/ok -cz

1973. február 2.

a borsod megyei állami építőipari vállalat dolgozói miskolcon új városrészt építenek. a hoffmann ottó utca és diósgyőr között házigyári termékekből csaknem háromezer új lakást, korszerű üzleteket, iskolákat, óvodákat és bölcsődökét létesítenek. az építők az idén több mint ezer összkomfortos lakás átadását tervezik. a januári enyhe időjárásban a vártnál jobb eredményeket érték el. így például tető alá hozták az összekötő városrész első két tízemeletes panelházát. az egyenként 120 lakásból álló épületet rövid idő, nem egészen négy hét alatt szerelték össze, s így átadásukat már május végén megkezdhetik.

ezenkívül hozzáfogtak a városrész első nagy sávházának építéséhez is. a 12 lépcsőházas épületnek jelenleg már a negyedik emeletét szerelik. az új városrészben a lakásokon kívül az idén még 12 tantermes iskola, 20 személyes bölcsőde és 120 gyermek elhelyezésére alkalmas óvoda alapozását is megkezdik. ezeket a létesítményeket ugyancsak előregyártott elemekből, az úgynevezett borsodi vázaspanel-rendszer technológiával alakítják ki. ezt az eljárást az északterv és a vállalat műszaki szakemberei közösen dolgozták ki, és nagy előnye, hogy a különböző épületeket az eddiginél kevesebb dolgozó alkalmazásával, gyorsabban szerelhetik össze. a vázszerkezet és falpanelok kombinálásával készülő szociális létesítményeket a jövő év elején adják át rendeltetésüknek./mti/

bb.34. az új esztendő első termelési rekordja ózdon

vid/fm/ok -cz

1973. február 2.

az ózdi kohászati üzemekben - a vállalat fennállása óta - 1972-ben érték el először az évi 800 ezer tonna nyersvas-és az egymillió tonna acéltermelést. az eredmény tartása és a gazdaságosság növelése érdekében máris széleskörű munkaverseny bontakozott ki a különböző gyérrészlegekben. a műszaki és fizikai dolgozók közös összefogása és a jól szervezett munka eredményeként az év első rekordját a durvahengermű bugasorán érték el. monár miklós „petőfi sándor”, nevét viselő szocialista brigádja egy nap alatt 833 tonna acélt hengerelt, megdöntve a korábbi 767 tonnás termelési csúcst./mti/

12.05/ok

- 29 -

bb.35. négyszáz új mezőgazdasági szakmunkás fejér megyében

vid/fm/ok -cz

1973. február 2.

fejér megyében megkezdődött a mezőgazdasági szakmunkástanulók vizsgálója. az idén négyszázan vettek részt a különböző szak- és betanított munkásképző tanfolyamokon. tavasszal hetven traktorossal több dolgozik majd a megye határában: ennyien vizsgáztak ugyanis a velencei traktorosképző tanfolyamon. ötvenen a növényvédelem alapjait sajátították el, kétszáznyolcvanan pedig a szarvasmarhatenyésztő, sertésgondozó és növényvédő betanított munkásképző tanfolyamokat végezték el./mt1/

---

bb.36. időjárásjelentés

ok -cz

1973. február 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. február 2-án 12 órakor

felhős, párás idő

-----

az óceáni, enyhe légtömegek egyik hulláma nyugat-európa felé tartva dél felé tartva eljutott a földközi-tenger nyugati medencéje fölé, másik hulláma pedig kontinensünk középső területeit árasztotta el. ennek következtében Lengyelországban, a cseh-medencében, az alpok vidékén és olaszországban a hideg száraz, enyhe, nedves levegő találkozásánál több száz km. szélességben csapadékos időjárás alakult ki. ennek a csapadékos zónának északi részén többfelé havazik, a déli területeken pedig esik az eső. a kárpát-medence a következő 24 órában a már említett két levegő fajta találkozási területe marad.

házánkban csütörtökön az ország nagy részén borult, párás idő volt, a nap csupán a keleti megyékben sütött ki egy-két órára. többfelé, főként nyugaton és északon havazott, helyenként nem havas eső, eső hullott. a lehullott csapadék mennyisége általában nem érte el a 3-5 mm.-t, de mohácsról és szentgotthárdról 6, somogyi és siklósról 7 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben a csapadékos, vagy ködösebb helyeken csak 0- plusz 2 másodlagos 2-6 fokig emelkedett. péntek hajnalra a dunántulon és a délkeleti megyékben plusz 1 - minusz 3 északkeleten szeszélyes területi eloszlásban minusz 4 - minusz 10 fokig hűlt le a levegő. délelőtt miskolc környékének kivételével erősen felhős, vagy borult, párás idő volt. a dunántulon néhány helyen gyengén havazott, egy-két helyen havas eső, eső volt. a hőmérséklet 11 órakor minusz 1 és plusz 2 fok között váltakozott.

/folyt.köv./

1 szobor

12.45/ok

13-50

bb.36./időjárásjelentés ...folyt./ok

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,4 fok volt, 07 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

-----  
változóan felhős, párás, főként a reggel-1 órákban helyenként ködös idő, szórványos kisebb havazással, havas esővel, esővel. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő észak-keleti, keleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1 - minusz 4 fok, között, északkeleten minusz 5 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 0- plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 97 cm, 1,7<sup>C</sup>/fok.

/mt1/

---

bb.37. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

se/ok -cz

1973. február 2.

1. a budapest pb vb ülése
  2. aluljáró a nyugati pu-n
  3. üdülőttelep füreden
  4. lemezkiadás
  5. fűzfő /vegyipar/
  6. egyetemi tájékoztató
  7. folklorisztikai lelet
  8. lépcsőzetes kezdés az iskolákban
  9. zajártalom
  10. rövidfilmek
  11. árellenőrzés a könnyűiparban
  12. nő a vegyipari termelés
  13. baromfi telep épül hanoi mellett
  14. a szegedi tiszapart rekonstrukciója
  15. soproni ünnepi hetek
  16. parkerdő borsodban
- /folyt.köv./

- 31 -

12.55/ok

13-50

bb. 37 ./a beltöldei ...tolyt./pk

17. 5 éves a gagarin hőerőmű
  18. új vegyilüzem szegeden
  19. terményszárító épül vas megyében
  20. a szakszervezetek komárom megyei tanácsának kezdeményezése
  21. óvodát avattak ujalotán
  22. lassu áradás a dunán
  23. zöltség-gyümölcsellátás
  24. rendőri hírek
  25. lotto
  26. tüzelőellátás
  27. balesetek
  28. az influenza helyzet
  29. ujjaépítik a berkeszi gyermekotthon
  30. korai öntözésre készülnek a tiszai völgyében
  31. jég alól bányásszák a kavicsot
  32. zöldel a mátra
  33. tízemeletes panelházak miksolcon
  34. az új esztendő első termelési rekordja ózdon
  35. 400 új mezőgazdasági szakmunkás
  36. időjárásjelentés
  37. hírjegyzék
- /mti/

---

bb. 38. virágozik a barka a balaton partján

vid/fm/rj cz

1973. február 2.

a balaton északi partján, a hegyek széltől elzárt, déli lankáin a szokásosnál jóval korábban pattantak ki a husvét jellegzetes virága, a barka rügyei. a veszprémi virágpiacon a bakonyban is virágzó hóvirágon kívül - a február eleji napokban már a barka volt a ,,sláger,, a bakonyi gombaszedők, akik télen virágszedéssel is foglalkoznak, pénteken már piacra vitték a tavasz korai hírnökét, a sárga kankalint is.

/mti/

..-

13.30 rj

- 32 -

bb. 39. a vendinform iii. országos tanácskozása

vid/fm/rj -cz

1973. február 2.

a hajdusági farsang egyik kiemelkedő eseménye fejeződött be pénteken hajduszoboszlón. a vendinform iii. országos tanácskozásán huszonegy vendéglátó vállalat mintegy hetven szakembere - igazgatói, főkönyvelői azt vitatták meg, hogyan lehet hatékonyabban megoldani a lakosság tömegétkeztetését, olcsóbbá tenni a vendéglátói szolgáltatást. a két napos konferencián szekció ülésen tárgyaltak az üzemvezetéssel járó munkaszervezési kérdésekről is. /mti/

..-

bb. 40. lélegző műbőr

vid/fm/rj hgy

1973. február 2.

a pamuttextil művek székesfehérvári gyárában megkezdték a ,,lélegző műbőr,, próbagyártását. lakkozó berendezés segítségével poliamid alapanyagú textiliára poliuretán réteget visznek fel, s ezáltal puha fogású, vízgőzáteresztő terméket nyernek. a ,,sytel,, fantázianevű szintetikus textilbőrt szabó györgy és tóth sándor, a pamuttextil művek két dolgozójának szabadalma alapján gyártják. az új terméket elsősorban butorkárpit, jármű-ülésszelepek és női ruházati cikkek készítésére használják majd fel.

az üzemszerű termelés előreláthatóan a második félévben kezdődik. az idén 250 000 négyzetméter szintetikus textilbőrt készítenek a székesfehérvári gyárban. /mti/

..-

13.33 rj

- 33 -

14<sup>h</sup>  
H

bb.41. 25 éves a koreai néphadsereg - sajtótájékoztató a demokratikus korea budapesti nagykövetségén

t vt/mm/zs/ok hgy

1973. február 2.

a koreai népi demokratikus köztársaságban a napokban ünneplik a koreai néphadsereg megalakításának 25. évfordulóját. ebből az alkalomból van csol főzredes, a kndk budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja pénteken sajtótájékoztatót tartott a nagykövetségén.

elmondotta, hogy a koreai néphadsereg létrehozása a koreai forradalom fejlődésében történelmi jelentőségű esemény volt. az elmúlt 25 év alatt kiválóan teljesítette a rábízott feladatokat és elévülhetetlen érdemeket szerzett. a békés építés időszakában megbízhatóan védelmezte az új haza építésére irányuló alkotó munkát. az amerikai imperialisták által 1950 júniusában váratlanul kirobbantott agresszív háború idején példamutatóan helyt álltak katonáik, és hősiességük eredményeként győztesen fejezték be a hároméves honvédő felszabadító háborút.

a továbbiakban van csol főzredes hangsúlyozta: a koreai nép és a néphadsereg soha sem felejtje el azt a támogatást, amelyet az amerikai imperializmus ellen vívott, hároméves honvédő felszabadító háború idején a szocialista országok népeitől - köztük a magyar néptől - kapott. a magyar nép a háború utáni újjáépítés nehéz időszakában is segítette a koreai nép építőmunkáját. a két nép és a két néphadsereg közötti baráti kapcsolatot szüntelenül fejlődik és erősödik, a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján. a koreai néphadsereg megalakulásának 25. évfordulója alkalmából népünk és néphadseregünk katonái forró, elvtársi üdvözlőket küldik a testvéri magyar népnek és a magyar néphadsereg katonáinak.

tájékoztatója befejező részében a katonai és légügyi attasé kiemelte. néphadseregünk a jövőben is szilárdan védelmezi a szocialista vívmányokat a külső és belső ellenség minden támadásával szemben és megbízhatóan teljesíti feladatát a szocializmus keleti őrhelyén./mti/

13.45/ok

---

- 34 -

bb.42. csak előszállítással csökkenthetők a csucsforgalmi gondok - ülést tartott a békés megyei szállítási bizottság

vid/fm/ok hgy

1973. február 2.

a gépjárműpark gyarapodásának ellenére évről-évre nagyobb gondot okoz a szállítás és különösen a nyári és az őszi csucsidőben nem tudják megoldani a problémákat - állapították meg a békés megyei szállítási bizottság pénteki kibővített ülésén. a kő- és kavicsbányáktól erdősegektől, széntelőhelyektől távol lévő megye sok építőipari alapanyagot és tüzelőt igényel, ugyanakkor kenyér- és takarmánygabonából, husból, tejtermékből, zöldségből, és tartósított áruból nagymennyiséget szállítanak el a megyéből. csupán a volán 8. sz. vállalat tehergépkocsijai egyetlen év alatt több mint 3 millió 200 ezer tonna árut fuvaroz, nem beszélve a máv-irányvonalokról, tehergöncökről.

az elmúlt évi jó tapasztalatok alapján a máv és a volán képviselői együttesen keresték fel a különböző fuvaroztató cégeket, hogy kedvezményes előszállítási szerződéseket kössenek az év első negyedére. különösen kavicsból, kőből, salakból jelentkeztek több tízezer tonna előszállítására, de a meglévő kapacitást nem sikerült lekötni. mivel csak az előszállítás fokozásával várható a csucsforgalmi gondok enyhítése, ezért a szállítási bizottság elhatározta: az eddiginél több segítséget ad a fuvarozó vállalatoknak, hogy a kapacitást az év első negyedében is kihasználhassák./mti/

---

bb.43. javult a szerelvények minősége - a kgm miniszteri értekezlete

t sl/pá/ie/ok hgy

1973. február 2.

a minőség lényegesen javult, a termelés a program szerint fejlődik a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyárban - állapította meg a kgm pénteki miniszteri értekezlete. a vállalatnál már korábban legfontosabb beruházásokra koncentrálták az anyagi erőket, korszerű gépeket szereztek be, amelyek némelyik munkánál kétszeresére növelték a termelést. hatékonyan bizonyultak a szervezési intézkedések és a jól megfontolt nemzetközi megállapodások is, így mind több korszerű szerelvényt tud a lakásépítkezésekhez szállítani a vállalat.

/folyt.köv./

- 35 -

14.20/ok

N<sup>o</sup> 1400

t

bb.43./javult a szerelvények ...folyt./ok

svéd licenc alapján a közelmúltban kezdték meg az eddigiek-nél jóval megbízhatóbb, ugynevezett golyóscsapomk sorozatgyártását, s az idén valószínűleg már valamennyi fontosabb méretből az igények nagy részét ki tudják elégíteni. e termék jó exportcikknek is ígérzik, a szovjetunió és csehszlovákai máris jelezte, hogy nagyobb tételeket kíván vásárolni.

főként a házgyári lakások részére olcsóbb, de ugyancsak igen megbízható szerelvények gyártására a seidl osztrák cégtől vásároltak know-how-t, s egyben kooperációs megállapodást is aláírtak, amely lehetővé teszi, hogy a kádtöltő és mosdótöltő csaptelepeknek csak bizonyos alkatrészeit kelljen Magyarországon gyártani, a csaptelepek felső része ausztriából érkezik s azokért a magyar vállalat alkatrészekkel fizet.

az ndk és csehszlovákia szerelvényiparával szakosításról tárgyalnak, már közeljutottak a megállapodáshoz, amely ha létrejön, lehetővé teszi, hogy néhány szerelvénytípussal a magyar vállalat lássa el a két partner országot is, ugyanakkor átadja néhány olyan szerelvénytípus gyártását, amelyeknek előállítását hazánkban a ki sorozat miatt nem eléggé kifizető.

a konyhai és fürdőszobai szerelvények minősége, nem utolsósorban a korszerű típusok kibocsátása nyomán az utóbbi időben lényegesen javult. 1970 óta egy tizedére csökkent azoknak a termékeknek a mennyisége, amelyeket a kereskedelem a nem kielégítő minőség miatt visszaküldött a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyárnak.

a vállalat 1975-ben 61,5 százalékkal több szerelvényt állít elő, mint 1970-ben, 1976-tól a hazai szükséglet több mint 90 százalékát ki tudja elégíteni. a ma még jelentős import tehát a minimálisra csökken néhány éven belül, s a jelek szerint az itthon nem gyártott szerelvények beszerzésére sem lesz különösebb gond. a csepeli fémmű és az nszk-beli cludi cég között ugyanis kooperációs megállapodás jött létre, amelynek lényege, hogy a következő három évben az nszk-beli cég épületszerelvényeket szállít a székesfehérvári nehézfémöntőde különböző termékeiért. ha a kooperáció beválk, 1976-ban meghosszabbítják a kooperációt, amely lehetővé teszi, hogy az nszk-beli cégtől az 1975 utáni időszakban mindazt a szerelvényt beszerezhessük, amit itthon vagy a szakosítások alapján más országokkal közösen nem tudunk előállítani.  
/folyt.köv./

- 36 -

14.25/ok

NA 1405

bbb.43./javult a szerelvények ...2.folyt./ok

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter megdicsérte a vállalatot a műszaki fejlesztésben, a minőség javításában elért eredményeiért az új gyártmányok bevezetéséért, a hasznos licenck megvásárolásáért.

a miniszteri értekezlet az irodagépipari és finommechanikai vállalat beszámolója alapján a hazai pénztárgép-gyártást is megvizsgálta. a miniszter a jó eredményekért a vállalatot is megdicsérte.

a miniszteri értekezlet határozata értelmében a minisztérium segítséget nyújt mindkét vállalatnak a további fejlődéshez.  
/mti/

---

bb.44. budapestre érkezett nyikolaj orenyics

tr/ok hgy

1973. február 2.

az odesszai operaház magánéneke, aki február 4-én vasárnap a carmen don josé- szerepében lép fel az operaházban./mti/

---

bb.46. beruházás - fele költségen

vid/kz/ok hgy

1973. február 2.

kitűnő üzletet kötött egymással két szombathelyi üzem a styl ruházati vállalat és a szomszédságában lévő patyolat. megegyeztek, hogy a patyolat felesleges gőzét távvezeték a ruházati üzembe vezetik, ahol az öltönyök, kabátok, kosztümök vasalásához hat atmosféra nyomású gőz szükséges. ezt a styl saját kazánja nem tudta biztosítani, bővíteni kellett volna két és félmillió forintért. a mosodai gőz átvizetését viszont feléért megoldották.

a beruházási költségmegtakarításon túl mindkét üzemnek igen előnyös a kooperáció. a styl-ből jobban vasalt ruha és kabátfélék kerülnek ki a hazai és a külföldi piacokra, a patyolat pedig pénzt kap felesleges gőzéért. később a fűtést is a szomszédból kapja a styl ruházati vállalat, mert úgy gazdaságosabb./mti/

---

14.30/ok

- 37 -

NA 1500

bb.45. sajtótájékoztató a vízgazdálkodás távlati fejlesztéséről  
t sb/pá/10/ok hogy 1973. február 2.

magyarországon a földrajzi helyzet és a természeti körülmények miatt - különösen fontos feladat a vízgazdálkodás fejlesztése. ezért fogadta el a kormány nemrégiben a vízgazdálkodás távlati fejlesztési koncepcióját, amelyről pénteken dégen Imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke tájékoztatta a sajtó képviselőit. Rámutatott a hazai vízgazdálkodásnak arra a sajátos ellentmondására, amely szerint az árvizek az ország területének egynegyed részét veszélyeztetik, máskor viszont éppen azokat a területeket kell az aszálytól védeni, tehát eltérni, amelyeket az árvizek fenyegetnek. a vízellátási nehézségeket felül, hogy éppen akkor lenne szükség a legtöbb vízre, amikor legsekélyebbek a folyók. ezért kell körültekintően gazdálkodni a rendelkezésre álló felszíni és felszín alatti vízkészletekkel.

a vízgazdálkodás -fejlesztési koncepció hosszú távlatra, 1985-ig, de fontosabb vonásaiban az ezredfordulóig vázolja a fejlődés várható tendenciáit. elsőrendű feladat a lakosság közműves vízellátásának és a lakótelepek csatornázásának az eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztése. a iv. ötéves terv végén előreláthatóan a lakosság kétharmada rendelkezik majd közműves ivóvízzel, s a fejlesztési koncepció szerint 1985-ig a lakosság 85 százalékaára indokolt kiterjeszteni a vízvezeték-ellátást. ugyanakkor el kell érni, hogy a lakoságnak 36 helyett 60 százaléka lakjon csatornával ellátott területen. a jelenlegi évi 35-40 helyett 55-60 falusi vízmű építését irányozták elő. nagy víz-fogyasztó az ipar is, amelynek ellátását a következő 15 évben több mint háromszorosára növelik. a vállalatoknak, üzemeknek azonban mind szélesebb körben át kell térniük a víz újrafelhasználására, s víztakarékos gyártási módszerekre. a vízgazdálkodás mind nagyobb arányú segítségét igényli a mezőgazdaság is. számolnivalazzal, hogy 1985-ig a iv. ötéves terv végére tervezett 500 ezerről 800 ezer hektárra növekedik az öntözésre berendezett terület. ehhez már jelentősen hozzájárul a kiskörű vízlépcső és öntözőrendszer, amelynek első ütemét előreláthatóan május első napjaiban helyezik üzembe.

/folyt.köv./ I kell

- 38 -

14.50/ok

NA 130

bb.45./sajtótájékoztató ..1.folyt./ok

a fejlesztési koncepció szerint magyarország vizigénye az 1970. évinek több mint kétszeresére növekszik 1985-ig, s így eléri az évi 13-14 milliárd köbmétert. ezért rendkívül körültekintő és komplex módon kell gondoskodni a vízkészletek feltárásáról, hasznosításáról. az országban a különböző víztárolók jelenleg mintegy 600 millió köbméter vizet tárolnak, s a koncepció szerint az ezredfordulóig ezt a tárolókapacitást 3,5 milliárd köbméterre kell növelni. megváltoztatják a belvíz elleni védekezés szemléletét is: korábban elsősorban azt volt a cél, hogy megszabaduljanak a káros belvitztől, most viszont ezzel is gazdálkodni kívánnak, s ha csak lehet, különféle víztárolókban „elraktározzák”, az aszályosabb, csapadék-szegény időkre.

magyarországon 4,200 kilométer hosszú töltés óvja az árvizektől veszélyeztetett mintegy 25 ezer négyzetkilométernyi területet, de ennek csak 40 százalékát védi megnyugtató biztonsággal. ezért hangsúlyozza a fejlesztési koncepció, hogy gyökeres fordulat nagyarányú haladást kell elérni az árvízvédelemben. az árvízvédelmi műveket úgy kell fejleszteni, hogy a fővédelmi vonalak az átlagosan 100 évenként, a városok és ipar-telepek gátjai legalább a százhusz-százötven évenként, a kevésbé értékes területek töltései pedig a 60-80 évenként egyszer előforduló árvíz ellen nyújtsanak biztonságos védelmet. a töltésrendszer védelmi képességét kell növelni különféle lefolyás-szabályozó beavatkozásokkal, árvízi tárolókkal, síkvidéki víz-tárolókkal, árapasztó csatornákkal, lokalizációs töltések építésével, s természetesen fejleszteni kell a védekezés szervezetét is.

a fejlesztési koncepció nagy teret szentel a nemzetközi vízgazdálkodási együttműködés elmélyítésének, a kapcsolatok erősítésének. előreláthatóan 1985 körül várható a duna-majna-rajna csatorna megnyitása, s addig a duna magyar szakaszán is gondoskodni kell az európai víziutrendszer létrehozásának feltételeiről. a nemzetközi hajózás fenntartását és fejlesztését célozza elsősorban a gabcikovo-nagymarosi vízlépcső-rendszer megvalósítása, s az európai víziut-hálózat kibővítését teszi lehetővé a duna-tisza csatorna megépítése is. a fejlesztési koncepció szerint nagy gondot kell fordítani a folyók és tavak tisztaságának megőrzésére, a szennyezettség csökkentésére is. az átfogó koncepció tájékoztató jellegű de a kormány határozata szerint figyelembe kell venni a népgazdaság hosszú- és középtávú tervének kialakításánál és szabályozó-rendszer továbbfejlesztésénél egyaránt./mt/

---

15.00/ok

- 39 -

NA 135

bb.47. tizenöt éves a népi ellenőrzés - dr. dabronaki gyula államtitkár nyilatkozata

1 bc /mm/zp zs hgy

1973. február .2.

1958 február 3-án választotta meg a népköztársaság elnöki tanácsa a központi népi ellenőrzési bizottságot. az évforduló alkalmából dr. dabronaki gyula államtitkár, a knob elnöke nyilatkozatot adott dr. baczony lászlónak az mti munkatársának.

dabronaki elvtárs kezdettől részt vesz a népi ellenőrzés munkájában. mindezekelőtt arra kérem, mondja el, mi indokolta a népi ellenőrzés létrehozását?

az ellenforradalom után a szocializmusért harcoló tömegek előtt a gazdasági rend, a társadalom anyagi alapjainak megszilárdítása, a törvényesség, az állami fegyelem helyreállítása volt a fő feladat. a munkások országsszerte gyűléseken léptek fel a lopás, a pazarlás, a fegyelmezetlenség megfékezéséért. a jogos követelés teljesítését nehezítette, hogy 1957-ben nem volt központi ellenőrző intézménye az országnak. ezen a helyzeten változtatott az országgyűlés 1957 decemberi ülészakán a népi ellenőrzésről hozott törvény. ez a törvény egyik kifejezője volt a párt következetes politikájának, amely a közvagyon védelmébe, a termelési és elosztási folyamatok ellenőrzésébe is bevonta a szocializmusért harcoló dolgozókat. olyan ellenőrző szervezet jött létre, amely a választott bizottságok, a kislétszámú függetlenített apparátus és a vizsgálatokba esetenként bevont sokezer ellenőr útján megvalósította a társadalmi erőkre támaszkodó állami ellenőrzés követelményeit.

milyen feladatok állnak most a népi ellenőrzés munkájának előterében?

- változatlanul a feladatunk a közvagyon védelme, az állami és állampolgári fegyelem, a gazdálkodási morál megszilárdítása, a korrupció és a visszaélések leleplezése. ilyen természetű vizsgálatokra elsősorban a dolgozók bejelentései alapján kerül sor. feladataink többsége azonban megelőző jellegű, helyzetfeltáró témavizsgálat. ilyen volt például a közelmúltban a vizek szennyeződésének megakadályozására hozott kormányhatározat végrehajtásának ellenőrzése, az iskolaegészségügy helyzetének a vállalati fejlesztési alapok felhasználásának vizsgálata. ezek alapján a kormány, illetve a gazdasági bizottság megfelelő határozatokat hozott.

/folyt köv ./  
15.10/p

-40-

NA 1520

bb.47. tizenöt éves .....1.folyt /p

- következő tennivalóinkat alapvetően a párt központi bizottságának novemberi határozata és az annak végrehajtásával kapcsolatos állami feladatok határozzák meg. ennek alapján népgazdaságunk fejlődésével, a gazdasági vezetés magasabb szintre emelésével egyidőben fokozni kell az állami, a szövetkezeti és az egyéb gazdálkodó szerveknél az ellenőrzés hatékonyságát és szigorát. ebből a célból saját munkánkat is felülvizsgáltuk, most pedig javaslatoikat dolgozunk ki más főhatóságokkal együtt a felügyeleti és a belső ellenőrzés hatékonyságának javítására.

- soron következő vizsgálatainkról régi gyakorlatunk szerint nemrégiben tájékoztattuk a közvéleményt. ezzel kettős célunk van. elősegítjük az előzetes rendteremtést, mert örülünk, ha kevesebb hibéé találunk, s felhívjuk a dolgozók figyelmét is, hogy mind többen támogassák észrevételeikkel a népi ellenőröket.

milyen adatokkal lehet jellemezni a népi ellenőrzés munkáját?

- a múlt év végén 37.142 népi ellenőr, társadalmi munkás szerepelt bizottságaink nyilvántartásában. 1972-ben 19.042 egységénél tartottunk vizsgálatot. a lakosság közérdekű bejelentéseinek zöme nagyfokú felelősségérzetről tanuskodik, és közülük számos széles körű kivizsgálást, átfogó, fontos intézkedéseket igényelt. a fegyelmező jellegű intézkedések zömét a dolgozók bejelentései alapján indított vizsgálatok tették szükségessé.

az évforduló alkalmából köszönetemet szeretném nyilvánítani a központi népi ellenőrzési bizottság nevében a sokezer népi ellenőrnek, akik kezdettől, vagy már hosszú évek óta végzik közhatsznu, értékes társadalmi munkájukat, s a fiatalabb korosztályokhoz tartozó munkatársainknak is, akik mostanában nagyobb számban és megfelelő felkészültséggel kapcsolódnak be munkánkba./mti/

..-

bb.48. koszoruzás sebes györgy emléktáblájánál

1 vt/tr/p zs / hgy

1973. február 2.

sebes györgy születésének 60. évfordulója alkalmából a magyar partizán szövetség hétfőn, február 5-én délelőtt 11 órakor koszoruzással egybekötött megemlékezést rendez emléktáblájánál a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. sebes györgy spanyolországban harcolt a nemzetközi brigád tagjaként és leridánál halt hősi halált./mti/

15.25/p

..-  
-41-

NA 1520

bb.49. a mezőgazdasági könyvhónap országos megnyitója kaposvárott

vid/p fm hgy

1973. február 2.

a mezőgazdasági könyvhónap országos megnyitó ünnepségét pénteken tartották meg kaposvárott, a latinca sándor megyei művelődési központban. a megnyitón jelen volt németh ferenc az mszmp somogy megyei bizottságának első titkára. bóhm józsefnek, a megyei tanács elnökének üdvözlő szavai után dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter mondott ünnepi beszédet.

rámutatott arra, hogy a könyvtérjesztésből somogy megye is kivette a részét, és pedig úgy, hogy nem választották élesen külön a szakirodalmat a szépirodalomtól. kaposvárott, a megyei könyvtárban született meg az a hasznos elképzelés, amely az irodalomnak mint egységes egésznek a terjesztését tűzte ki célul. az író-olvasó találkozókon például egy-egy kiváló növénytermesztő, kertész, állattenyésztő vagy agrárközgazda is tartott ismertetőt ujonnan megjelent művéről, s annak gazdasági alkalmazásáról. eszmiéletformáló akaratnak is nagy része van abban, hogy az olvasási kedv növekedésével párhuzamosan javultak a termelési eredmények, emelkedett a gazdálkodás színvonala. ez is azt mutatja, hogy az olvasás, a művelődés, a szakmai önképzés és a továbbképzés életszükségletté vált.

a továbbiakban dr. dimény imre a szakirodalom szerepével foglalkozott. hangoztatta, hogy a szakkiadók minden tekintetben igyekeznek megfelelni a velük szemben támasztott követelményeknek. új, korszerű kötetek foglalják össze a tudnivalókat a legfontosabb területekről, többek között a szarvasmarha-és sertéstartásról, valamint a zöldségtermesztésről. figyelmet érdemelnek azok a szakkönyvek és zsebkönyvek, amelyek az élelmiszeripari ismereteket adják közre. nem hiányoznak már az ökonómiai kérdéseket boncolgató munkák sem, amelyek különösen az elemzéshez, számvetéshez, tervezéshez nyújtanak segítséget. a könyvhónapra kibocsátott 37 mű közül nyolc műszaki jellegű, s két munka foglalkozik magával a gazdaságtudománnyal. a növénytermesztés és kertészet együttvéve kilenc, az állattenyésztés hét művel szerepel. van tehát miből válogatni, felfrissíteni az üzemi könyvtárak állományát, hiszen a szakkönyv és a szaklap maga is termelési eszközszámbamegy. végül a miniszter megköszönte mindazok fáradozását, akik előbbre vitték a mezőgazdasági szakirodalom ügyét.

a nagy tapssal fogadott beszéd után művészi műsor következett.

ezt követően a kaposvári megyei könyvtárban rostás károly, a városi tanács elnöke megnyitotta a mezőgazdasági könyvkiállítását, ahol dr. sárkány pál, a mezőgazdasági kiadó igazgatója mondott beszédet. x x x

a mezőgazdasági könyvhónap komárom megyei megnyitójára ugyancsak pénteken került sor a környei művelődési házban. ebből az alkalomból dr. bíró istván, az országos állattenyésztési felügyelőség főigazgató-helyettese tartott előadást a szarvasmarhatenyésztés időszaki kérdéseiről./mti/  
15.30/p

-42-

KA 1000

bb 50. mintaszervezés hat nagyvállalatnál - meghatározták az iparágak feladatait - nehézipari miniszteri értekeztet

t bé/gk szb 1e hgy

1973. február 2.

pénteken dr. szekér gyula elnökletével nehézipari miniszteri értekeztetést tartottak, amelyen értékelték hogyan hajtják végre a nehéziparban az mszmp központi bizottságának 1971. decemberi, a vállalati szervezés javítására hozott határozatát. a miniszteri értekezteten beszámoltak arról, hogy a határozatot követően rövid időn belül megkezdtek a mintaszervezés kialakítását hat nagyipari vállalatnál, így a péti nitrogénműveknél, a hungária műanyagfeldolgozó vállalatnál, az országos kőolaj- és gázipari trösztnél, a bányászati kutató intézetnél, a vegyipari termelésesköz kereskedelmi vállalatnál és a petrolbernél. a különböző profilu és tevékenységű vállalatok, intézmények a helyes üzemi-, munka-, illetve tudományszervezés példáját adják majd, és az ott szerzett tapasztalatok sok tekintetben általánosíthatók lesznek.

a határozat óta több nehézipari üzemenél már mérhető a megvaltoztatott üzemszervezés eredménye. a raktározás és az anyagmozgatás szervezésében a kőbányai gyógyszerárugyárban, a bigálnál és a borsodi vegyi kombinátban figyelemre méltó sikerek születtek. a célszerűbb és a szakszerűbb üzemszervezés megmutatkozik a nagyberuházásoknál is a technológiák kiválasztásánál, a termelő berendezések alkalmazásában, a szállításban és a műszerezésben egyaránt.

annak érdekében, hogy a vállalati szervezés tovább javítsa a termelés eredményeit, szükség van egy átfogó, középtávú programra amely szabályozza ezt a fontos munkát. ezért a miniszteri értekeztet határozata alapján a vállalatoknak el kell készíteniük az 1973-75. évre szóló középtávú programot. ennek összhangban kell lennie a vállalat negyedik ötéves tervével, a szakemberek létszámával és az anyagi erőforrásokkal.

a nehézipari vállalatoknál a szervezés fejlesztését hosszabb távon két szakaszban kell megvalósítani. az első szakaszban korszerűsíteni szükséges a jelenlegi rendszert, ki kell alakítani a megfelelő és egyértelmű döntési felelősségi szinteket. a második szakaszban ki kell dolgozni és alkalmazni az egész vállalatot beható információs rendszert és az információk számítástechnikai feldolgozását.

/folyt.köv./

-43-

KA 1000

bb 50. /mintaszervezés... 1. folyt./-szb

ehhez a fontos munkához egyre több szakemberre van szükség, ezért minden vállalatnak pontosan fel kell mérnie, hogy milyen szakemberlétszámmal és milyen képesítésű szervezőre, vezetőre lesz szükségük. még nagyobb gondot kell fordítani a képzésre, oktatásra is. a vállalatoknál alkalmazható szervezési, vezetési módszerek sokaságából tudományos kutatásokkal kell kiválasztani a legmegfelelőbbeket.

a miniszteri értekezlet foglalkozott iparáganként is a legfontosabb szervezési feladatokkal. a szénbányászatban legsürgősebbnek tartották az olyan centralizált szervezet kialakítását, amely figyelembe veszi az országos közép- és hosszú távú energia-politika követelményeit, valamint azt, hogy a szénbányászat adottságai miatt nem lehet rugalmas. meg kell vizsgálni, hogy a szénmedencéken belül milyen föld alatti koncentrációk valósíthatók meg, mekkora az optimális üzemméret. ki kell dolgozni az élő és a holt munka optimális arányait is. a szénbányászat egységes információs rendszerét a mátraaljai szénbányáknál dolgozzák ki.

a villamosenergia-iparban a tröszt keretein belül hatékonyan dolgozó szervezési apparátust kell kialakítani, s az ő irányításukkal, koordinálásukkal fejlesztik tovább az ügyvitel számítógépes rendszerét. ugyanakkor nagyobb gondot kell fordítani a beruházási túllépések megakadályozására, az anyagi erők hatékonyabb felhasználására. folytatni kell a villamoshálózatok automatizálását is.

a gyógyszeriparban már sikeresnek bizonyult a komplex információs rendszer, amely a számítástechnika bevonásával segíti a vezetők döntését, irányító munkáját. a továbbiak során ebben az iparágban fő feladat újabb modellek alkalmazása, amellyel tökéletesíthetik a szervező, vezető tevékenységet.

az alumíniumiparban a szervezésnek elsősorban a bauxitbányák termelékenységének növelését és a timföldgyárak kapacitásának optimális kihasználását kell szolgálnia. ugyanakkor meg kell változtatni a folyamatos programozási rendszert a féggyártmány-termelésben. a kőolaj- és gáziparban, a miniszteri értekezlet ajánlása szerint, a gyógyszeripar példájára kell majd kialakítani a komplex információsrendszert. a vegyipari vállalatoknál a szervezési módszereknek a kutatási és a fejlesztési munka korszerűsítését, hatékonyságát kell növelniük elsősorban, ugyanakkor a licenc- és a know-how vásárlásra, valamint azok hatékony alkalmazására is ki kell terjednie. /mti/

15.50/szb

NA 1610

-44-

bb.51. szocialista szerződés a vizek védelmére

vid/kz/ok hgy

1973. február 2.

az alföldi folyók szennyezettségének csökkentésére szocialista szerződést írtak alá pénteken szolnokon, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság és két nagy vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői. a közúti gépellátó vállalat ceglédi gyára és a mezőgazdasági gépgyártó vállalat szolnoki üzeme évek óta sok olajjal szennyezte az alföldi folyókat, ezért ezek a vállalatok jelentős bírságot fizettek. a pénteken megkötött - és a vízügyi területén újdonságnak számító - szocialista szerződés célja, hogy ne eladósorban a bírságokkal, hanem a kölcsönös segítséssel az egybehangolt védekezéssel és az időbeni tájékoztatással előzzék meg, illetve csökkentsék a folyók szennyeződését.

a szerződés értelmében mint két gyárban vízvédelmi osztagot honak létre, beszerzik azokat a felszereléseket, vegyszereket, amelyekkel egy váratlan olajszennyezés esetén azonnal megtudják kezdeni a védekezést. az eddiginél szorosabb kapcsolatot alakítanak ki a vízügyi igazgatósággal, a legközelebb időn belül jelentik az üzemből a folyókba került szennyeződést. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóságon egy hét múlva hasonló szerződést írnak alá a máv három szolnoki üzemével és azt tervezik, hogy még ebben az évben hasonló megállapodást kötnek az igazgatóság területén lévő többi nagyüzemmel, a legjelentősebb vízzennyezőkkel. /mti/

---

bb 52. kitüntetések

gg szb zs hgy hgy

1973. február 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munkásmozgalomban kifejtett többévtizedes tevékenységük, valamint a külügyminisztériumban végzett eredményes munkájuk elismerésül, nyugállományba vonulásuk alkalmából beck istvánnak, a külügyminisztérium főosztályvezetőjének a munka érdemrend arany fokozata, rácz lajosnak, a külügyminisztérium főosztályvezetőhelyettesének a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket lozonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál péter jános külügyminiszter. /mti/

..-

NA 1620

-45-



bb.56. vietnami vendégek a jászberényi hűtőgépgyárban rendezett  
véradó napon

vid/p fm / hgy

1973. február 2.

a vietnami nép megsegítésére pénteken véradó napot tartottak a jászberényi hűtőgépgyárban. a nagyüzem háromszázhusz dolgozója jelentkezett önkéntes véradásra; többségük a hűtőgépgyár szocialista brigádjainak tagjai. a jászberényi gyárban adtak vért a volán vállalat 7-es telepe és az aprítógépgyár dolgozói is. a véradó napra meghívták a vdk budapesti nagykövetségének képviselőit is, akik köszönetet mondtak az önzetlen segítségért és elismerő szavakat írtak a szocialista brigádok naplójába./mti/

bb.57. elfogadták a negyedik „soproni országos diáknapiak” programját- két és félezer fiatal találkozóját rendezik meg májusban

vid/p fm hgy

1973. február 2.

sopronban négy megye középiskolás és szakmunkástanuló fiataljainak részvételével kétévenként rendezik meg a „soproni országos diáknapiakat”, az immár új diákhagyománnyá fejlesztett nagyszabású találkozón fejér, győr-sopron, komárom és vas megye fiataljai vesznek részt. az idén május 24-21 között megrendezendő negyedik „sod”, programját vitatták meg és fogadták el azon a tanácskozáson, amelyet pénteken rendezett meg a kisz soproni városi bizottsága.

több mint két-és félezer diákot várnak sopronba az idén. a diáknapiak résztvevőinek kiválasztása is a hagyományos módon, a megyékben megrendezendő társadalmi, politikai és művészeti vetélkedők, pályázatok útján történik. a legjobb eredményt elért fiatalok utazhatnak majd sopronba. győr-sopron megyében a rövidesen megkezdődő kislelőnapok rendezvénysorozata szolgál a legkiválóbbak kiválasztására.

a soproni diáknapiak két jelentős esemény jegyében zajlanak le. változatos formában emlékeznek meg petőfi sándor születésének jubileumáról, s az idén nyáron megrendezendő tizedik világifjúsági találkozóról is. a sokféle pályázat közül például a plakátpályázat ehhez a két eseményhez kapcsolódik.

/folyt köv ./  
16.30/p

-48-

NA 1715

bb.57. elfogadták a .....1.folyt /p

a soproni diáktalálkozó idején a városban zajlik majd a valamennyi megyét és a fővárost is érintő országos diákkonferencia amelynek központi témája a helytörténeti diákpályázatok készítésével kapcsolatos .a sokoldalú programban ifjúsági békemenet, nagygyűlés, számos ifjúsági találkozó, vetélkedő szerepel. a megyék fiataljai a találkozó idején saját klubjukban fogadják diáktársaikat, bemutatókat és kiállításokat rendeznek. bor- és diákdalok történelmi bemutatóját rendezik meg a hírneves soproni cesar pincében és felelevenítenek egy régi liceumi diákhagyományt is. az idén első alkalommal tartanak hangulatos összejövotelt - az egykori soproni Liceum diákjainak szokását követve - a deák-kutnál, ahol a fiatal berzsényi és kazinczy is gyakran megfordult./mti/

bb.58. gyermekrajz-kiállítás és irodalmi est petőfiről

vid/p fm la

1973. február .2.

petőfi sándorra emlékeztek pénteken békés megyében. gyulán gyermekrajz-kiállítás nyílt . a dűrer -teremben kiállított 113 festmény és rajz témája zömmel petőfivel kapcsolatos .

ugyancsak pénteken petőfi irodalmi estet rendeztek a mezőberényi művelődési házban. az emlékünnepeken keres emil kossuth-díjas színművész adott elő petőfi-költeményeket./mti/

bb.59. Lengyel napok tatán

vid/p fm la

1973. február .2.

tatán, a komárom megyei művelődési központban elhatározták, hogy minden év első hónapjában bemutatják egy-egy baráti nép életét, kulturáját. az érdekes terv valóra váltásához az idén kezdtek hozzá. a lengyel kultúra segítségével most lengyel napokat rendeznek. /folyt köv ./  
17.00/p

-49-

NA 1720

tbb.59. Lengyel napok ..... 1.folyt /p

irodalmi előadás, kiállítások, filmvetítések szerepelnek a programban. kiállítást nyitottak- lengyel népművészeti elemek felhasználásával - fából és bőrből készült lakberendezési, ruházati és használati tárgyakból, kopernikusz születésének 500. évfordulója alkalmából fotokiállításon mutatják be a nagy lengyel csillagász életét, munkásságát.

pénteken Lengyel irodalmi estet rendeztek, amelyen fővárosi előadóművészek a 19-20. század lengyel költészetébe nyújtottak bepillantást./mti/

--

bb. 60. megnyitott Lengyel Lajos kiállítása

zsu/gk/p zs la

1973. február .2.

péntek délután a nemzeti galériában nyílt meg Lengyel Lajos, kossuth-díjas tipográfus kiállítása a magyar könyvnyomtatás 500. évfordulója alkalmából.

a tárlaton reklámfotókon, fotomontázsokon, naptárakon, színes és fekete-fehér fotekompozíciókon kívül csaknem 200 könyv-illusztráció és borítóterv dokumentálja Lengyel Lajos művészetét. nyomdászok variációival előállított, tiszta tipográfiai eszközökkel megoldott kötetstervein a klasszikus könyvművészeti hagyományokat fejleszti tovább. a kiállításon dr. major máté egyetemi tanár mondott megnyitó beszédet./mti/

--

bb.61. az utóbbi időszak legsikeresebb tanácskozása volt - barcs sándor nyilatkozata az interparlamentáris unió helsinki tartott konferenciájáról

t pr/mm/p la

1973. február .2.

hazaérkezett helsinki, az interparlamentáris unió tanácskozásáról a magyar országgyűlés küldöttsége.

barcs sándor, az interparlamentáris unió magyar csoportjának elnöke, a delegáció vezetője a megérkezés után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

/folyt köv ./  
17.30/p

-50-

MA 17E

bb.61. az utóbbi időszak..... 1.folyt /p

- konferenciánknak egyetlen, ám annál fontosabb témájaként megvitattuk az európai biztonság és együttműködés különböző kérdéseit. erre a soronkívüli tanácskozásra részvételi jogot kapott az ipu minden európai tagállama, ott voltak az egyesült államok és kanada képviselői, szenátorai is. az érdemi munka plenáris üléseken, illetve három szekcióban, politikai, gazdasági és kulturális bizottságban folyt, s úgy értékeljük, hogy a napokig tartó, sokszor éles vita után az unió igen lényeges határozattal gazdagította állásfoglalásainak számát.

- a végül egyhangulag, közfelkiáltással elfogadott határozat hangsúlyozza: Európát ebben a században kétszer is pusztította világháború, ezen a földrészen összpontosulnak ma is a legnagyobb katonai erők, ezért európa szerepe döntő jelentőségű a béke, a biztonság és a nemzetközi együttműködés megszilárdításában. ugyancsak nyomatékosan szól a határozat arról, hogy tiszteltetben kell tartani minden nép szuverenitását, a határok sérthetlenségét, tartozkodni kell az erőszakos cselekményektől, mindenfajta fenyegetéstől, s a vitás kérdéseket békésen, az egymás iránti bizalom jegyében, a nemzetközi jog előírásai szerint kell megoldani.

- a politikai bizottság javaslatai alapján foglalták a határozatba azt a részt, amely felhívja az európai parlamenteket és kormányokat: kövessenek el mindent annak érdekében, hogy földrészünkön erősödjön a kölcsönös bizalom, csökkenjen a feszültség, segítsék elő a haderők kölcsönös csökkentését, határozottan lépjenek fel a terrorista cselekmények ellen, s támogassanak minden olyan nemzetközi tervet, amely a terrorizmus leküzdését szolgálja.

- a gazdasági bizottság javaslatai között szerepelt egy felhívás, amely az európai parlamenteknek és kormányoknak szól: segítsék elő az európai kereskedelem fejlődését, szüntessék meg a gazdasági együttműködést akadályozó diszkriminációt. ajánlásként fogalmazódott meg, hogy a parlamentek és a kormányok dolgozzanak ki az európai gazdasági infrastruktúra felépítésére vonatkozó javaslatokat - különös tekintettel az energiagazdálkodásra és a szállításra - s a jobb együttműködés érdekében segítsék egy európai ipari információs központ felállítását. a határozat bátorítja a kormányokat általános, a levegő- és vízszennyeződés mérséklését célzó rendszer kidolgozására.

/folyt köv ./  
17.35/p

-51-

MA 1800



bb.64. a belpolitikai hírek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

p La

1973. február 2.

- 38. virágzik a barka
- 39. vendinform tanácskozása
- 40. lélegző műbőr
- 41. 25 éves a koreai néphadsereg
- 42. békés megyei szállítási bizottság ülése
- 43. szerelvények minősége
- 44. nyikolaj ogrenyics
- 45. sajtótájékoztató a vizgazdálkodásról
- 46. beruházás fele költségen
- 47. dr. dabronaki gyula nyilatkozata
- 48. koszoruzás sebes györgy emléktáblájánál
- 49. mezőgazdasági könyvhónap
- 50. nim értekezlet
- 51. szoc.szerződés a vizek védelmére
- 52. kitüntetések
- 53. budapestre érkezett az uruguayi kp első titkára
- 54. budapesti népfrentbiz. ülése
- 55. új nyelvi laboratórium
- 56. vietnami vendégek a vradónapon
- 57. „soproni országos diáknapok,,
- 58. gyermekrajz kiállítás
- 59. lengyel napok
- 60. lengyel lajos kiállítása
- 61. barcs sándor nyilatkozata
- 62. szot üdvözlő a vietnami...
- 63. kitüntetés
- 64. hírjegyzék.

/mti/

--

18.05/p

-54-

KA 1840

bb 65. időjárásjelentés

gg szb la

1973. február 2.

a meteorológiai intézet jelenti február 2-án, pénteken este 19 órakor:

felhős, párás idő, kisebb esővel, havazással

változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban helyenként ködös idő. szórványosan kisebb havazás, havaseső, eső. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő északkeleti, keleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: plusz 1 - plusz 6 fok között- /mti/

--

bb.66. villamos és teherautó összeütközése

1 ms/gg/p la

1973. február 2.

pénteken a flórián téren az 1-es épü tehergépkocsijának vezetője nem adta meg az elsőbbséget egy 33/a jelzésű villamosnak. az összeütközés következtében a villamos három utasa könnyű sérülést szenvedett./mti/

--

bb.67. a belföldi hírek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

p/ la

1973. február 2.

- 65. időjárásjelentés
- 66. villamos és teherautó
- 67. hírjegyzék./mti/

--

-55-

v é g e

főszerkesztő: burján sándor  
ügykezelő szerkesztő: halasi györgy  
szerkesztők: kanczánfalvi lakatos erzsébet

NA-1105